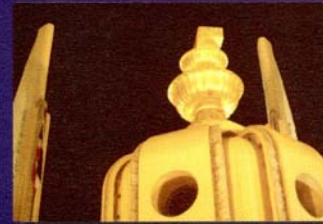
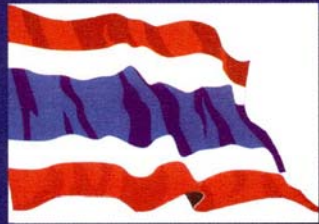

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์
พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันจันทร์ที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

อ.พ. ๕/๒๕๕๕

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรัฐมนตรี (ชุดที่มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี) ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ และรอการพิจารณารับหลักการในวาระที่หนึ่งของสภาผู้แทนราษฎร จนมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ต่อมา คณะรัฐมนตรี (ชุดที่มีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี) ได้ร้องขอให้รัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ต่อไป ตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ได้มีมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ต่อไป ประธานสภาผู้แทนราษฎร จึงอนุญาตให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๔

โดยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุม

ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฯ ด้วยคะแนนเสียง ๓๘๒ เสียง ไม่รับหลักการ (ไม่มี) งดออกเสียง (ไม่มี) และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๓๑ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองชั้นคณะกรรมการฯ และกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน

ต่อมา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว โดยพิจารณาในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๗๔ เสียง ไม่เห็นชอบ (ไม่มี) งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง ทั้งนี้ เพื่อให้เสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

อนึ่ง ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ด้วยคะแนนเสียง ๓๔๘ เสียง ไม่เห็นชอบ (ไม่มี) งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๕ เสียง

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
นครสวรรค์ พ.ศ. .... มีหลักการและเหตุผล
ดังนี้

หลักการ

จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นใน
จังหวัดนครสวรรค์

เหตุผล*

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลปกครอง
ในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ ให้มีเขตตลอด
ท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์
จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี เพื่อประโยชน์
แก่หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ
และประชาชนในท้องที่จังหวัดดังกล่าว และ
โดยที่มาตรา ๑๙๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า บรรดาศาล
ทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ
ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง
พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า การจัดตั้งและการกำหนด
เขตอำนาจของศาลปกครองในภูมิภาค ให้กระทำโดย
พระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
นครสวรรค์ พ.ศ. .... มีเนื้อหา รวมทั้งสิ้น
๕ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....”
(ร่างมาตรา ๑)

* คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร
มีข้อสังเกตว่า เห็นควรแก้ไขในส่วนของเหตุผลประกอบ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และที่ประชุม
สภาผู้แทนราษฎรได้เห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ
วิสามัญดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามหน้า ๑๓ - ๑๔

๒. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลปกครอง
ในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์

๓. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัด
จากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
(ร่างมาตรา ๒)

๔. บทรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการ
ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

**๕.๑ กำหนดให้จัดตั้งศาลปกครอง
ในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์**

ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้น
ในจังหวัดนครสวรรค์ เรียกว่า “ศาลปกครอง
นครสวรรค์” และจะเปิดทำการเมื่อใด
ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๓)

**๕.๒ กำหนดให้ศาลปกครองนครสวรรค์
มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดชัยนาท จังหวัด
นครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัด
อุทัยธานี**

ให้ศาลปกครองนครสวรรค์มีเขตตลอด
ท้องที่จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์
จังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดอุทัยธานี โดย
ในระหว่างที่ยังไม่ได้เปิดทำการศาลปกครอง
นครสวรรค์ ให้ศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจ
ตลอดถึงเขตศาลปกครองนครสวรรค์ในท้องที่
จังหวัดชัยนาท และจังหวัดอุทัยธานี และ
ให้ศาลปกครองพิษณุโลกมีเขตอำนาจตลอดถึง
เขตศาลปกครองนครสวรรค์ในท้องที่จังหวัด
นครสวรรค์และจังหวัดเพชรบูรณ์ด้วย

ทั้งนี้ บรรดาคดีของเขตท้องที่จังหวัดที่
อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองนครสวรรค์
ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลปกครองกลางหรือ
ศาลปกครองพิษณุโลกในวันเปิดทำการ
ศาลปกครองนครสวรรค์ ให้คงพิจารณาพิพากษา
ในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองพิษณุโลก
แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๔)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ประมวลและรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ โดยมีเนื้อหา แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

ภาคผนวก

: ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

: รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร

: ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา โดยเฉพาะ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
มกราคม ๒๕๕๕

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนิท ผาสุข	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล	หัวหน้ากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวธนพร เกิดผล นิตกรปฏิบัติการ	นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรปฏิบัติการ
นางพวงผกา วรรณศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	นางสาวนิตยา นาคเกษม เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘	

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ณ ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา	ก
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง นครสวรรค์ พ.ศ.	
• ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๑
• สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว	๕
• ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ.	๗
๑. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง	๗
๑.๑ สรุปประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ	๘
๑.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง	๙
๒. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง	๙
๒.๑ สรุปประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองที่สำคัญ ๆ.....	๙
๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง	๑๒
๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม	๑๓
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ.	
• บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ.	- ๑ -
• เหตุผลและความจำเป็นในการจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ ศาลปกครองเพชรบุรี และศาลปกครองภูเก็ต	- ๓ -
- ตารางแสดงการเปิดทำการศาลปกครองชั้นต้น	- ๕ -
- แผนที่แสดงเขตอำนาจของศาลปกครองชั้นต้นปัจจุบัน	- ๖ -
- ข้อมูลพื้นฐานในเขตอำนาจของศาลปกครองชั้นต้น ตามแผนการเปิดทำการที่ปรับปรุงใหม่ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔	- ๙ -

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- แผนที่แสดงเขตอำนาจของศาลปกครองชั้นต้น ตามแผนการเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคใหม่	- ๑๔ -
- ประโยชน์จากการปรับแผนการเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาค	- ๑๕ -
● ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับศาลปกครอง	- ๑๖ -
- สถานที่ตั้ง ศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองกลาง และสำนักงานศาลปกครอง ศาลปกครองส่วนภูมิภาค	- ๒๐ -
- แผนยุทธศาสตร์ศาลปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๗	- ๒๑ -
● กรอบอัตรากำลังบุคลากรศาลปกครองและเจ้าหน้าที่ ศาลปกครองนครสวรรค์ ตั้งแต่เปิดทำการ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔	- ๒๓ -
● สถิติคดีปกครองในพื้นที่เขตอำนาจศาลปกครองจังหวัดนครสวรรค์ จำแนกรายจังหวัด ตั้งแต่เปิดทำการ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔	- ๒๓ -
● สถิติคดีปกครองในภาพรวมของศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น ตั้งแต่เปิดทำการ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔	- ๒๔ -
● บทวิเคราะห์เขตอำนาจศาลปกครองจังหวัดนครสวรรค์	- ๒๕ -
● บทวิเคราะห์สภาพปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินงานขององค์กร	- ๒๗ -
● บทความ - ศาลปกครอง : สู่ทศวรรษที่สองของศาลปกครอง... มุ่งสร้างหลักประกัน ความเป็นธรรมให้กับสังคม	- ๓๐ -

ภาคผนวก

: ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	(๑)
: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ.	(๗)
: รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร	(๙)
: ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว	(๑๙)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปราย
ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี (ชุดที่มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี) ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ และรอการพิจารณา รับหลักการในวาระที่หนึ่งของสภาผู้แทนราษฎร จนมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ต่อมา คณะรัฐมนตรี (ชุดที่มีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี) ได้ร้องขอให้ รัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ต่อไป ตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และที่ประชุมร่วมกัน ของรัฐสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ได้มีมติเห็นชอบแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงอนุญาตให้บรรจุร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้าระเบียบวาระการประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ โดยร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ ให้มีเขต ตลอดท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี เพื่อประโยชน์ แก่หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนในท้องที่จังหวัดดังกล่าว และโดยที่ มาตรา ๑๙๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า การจัดตั้งและการกำหนดเขตอำนาจของศาลปกครอง ในภูมิภาค ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ จากนั้น ที่ประชุม สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียง ๓๘๒ เสียง ไม่รับหลักการ (ไม่มี) งดออกเสียง (ไม่มี) และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญคณะหนึ่ง

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

จำนวน ๓๑ คน^๑ เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการธิการ ซึ่งเป็นคณะกรรมการคณะเดียวกัน
กับคณะกรรมการธิการที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฎีกา พ.ศ. .... และกำหนด
แปรญัตติภายในกำหนด ๗ วัน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๓^๒

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน ประกอบด้วย

* ๑. นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายพีรพันธุ์ พาลุสุข	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายวิทยา แก้วภราดัย	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายประชา ประสพดี	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายบุญดำรง ประเสริฐโสภ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายพายัพ ปั้นเกตุ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๗. นายอรรถพร พลบุตร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
๘. นายวัฒนา เซ่งไพเราะ	เลขาธิการคณะกรรมการ
๙. นายสงกรานต์ จิตสุทธิภากร	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๐. นายสหัสรัฐ กุลศรี	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ คนที่สอง
๑๑. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	โฆษกคณะกรรมการ
๑๒. นายโกศล ปัทมะ	โฆษกคณะกรรมการ
* ๑๓. นายสมชัย วัฒนการุณ	กรรมการที่ปรึกษา
๑๔. นายประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ	กรรมการที่ปรึกษา
๑๕. นางอัญชลี เทพบุตร	กรรมการที่ปรึกษา
* ๑๖. นายโกมล จิรัชย์สุทธิกุล	* ๑๗. นายตรีภพ คริสต์รักษา
๑๘. นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง	๑๘. นายนิยม เวชกามา
๒๐. พันตำรวจโท นุกูล แสงศิริ	* ๒๑. นายประเวศ รัชชพล
๒๒. นายประสพ บุชราคม	๒๓. นายประสพ ตันประเสริฐ
๒๔. นายมานพ เกษมณี	๒๕. นายราเมศ รัตนะเชวง
๒๖. นางวราภรณ์ ตั้งภากรณ์	๒๗. นายวันชัย บุชบา

^๑ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๓ วรรคสอง บัญญัติว่า

“การเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด
จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ โดยให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิก
ของแต่ละพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภา

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๒ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๓ บัญญัติว่า

“การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติชั้นคณะกรรมการที่สภาตั้ง สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้เสนอ
คำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันถัดจากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
เว้นแต่สภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น

ฯลฯ

ฯลฯ”

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

๒๘. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์

๒๙. นายสัญญาชัย วงษ์สุนทร

๓๐. นายสาคร เกี่ยวข้อง

๓๑. นายเหวง โตจิราการ

เมื่อคณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร^๓ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) ในวันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) ในวันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งตาม ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐^๔ โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง ๓๗๔ เสียง ไม่เห็นชอบ (ไม่มี) งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง แล้วส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย^๕

ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ

คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้เสนอข้อสังเกตต่อสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับการเปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ กับเห็นควรแก้ไขเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ โดยลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ด้วยคะแนนเสียง ๓๔๘ เสียง ไม่เห็นชอบ (ไม่มี) งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๕ เสียง โดยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร ส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามข้อสังเกตข้างต้น

^๓ โปรดดูรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ในภาคผนวก หน้า (๙)

^๔ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐ บัญญัติว่า
“เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๙ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณารั้งนี้สมาชิกอาจจะขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่ยังเห็นว่าขัดแย้งกันอยู่”

^๕ โปรดดูร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ในภาคผนวก หน้า (๑๙)

ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๕ ประกอบข้อ ๙๗^๖ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของวุฒิสภาต่อไป

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่า จะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการการวิสามัญประจำวุฒิสภา คณะใด หรือจะเสนอให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖^๗ ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภาได้พิจารณาและเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการการยุติธรรมและการตำรวจ วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป

^๖ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๗ บัญญัติว่า

“ในการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภา เห็นว่ามีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติ ก็ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภา เพื่อให้สภาพิจารณา

ในการพิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ให้สภาลงมติว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยโดยไม่มีการอภิปราย

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ให้ประธานสภาส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานสภาส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ให้คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องทราบ คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามข้อสังเกตนั้นประการใดหรือไม่ ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมทราบในโอกาสแรกที่มีการประชุม”

^๗ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ บัญญัติว่า

“ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการการวิสามัญดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป”

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์

๑.๒ เหตุผล*

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ ให้มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี เพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนในท้องที่จังหวัดดังกล่าว และโดยที่มาตรา ๑๙๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า การจัดตั้งและการกำหนดเขตอำนาจของศาลปกครองในภูมิภาค ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

* คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร มีข้อสังเกตว่า เห็นควรแก้ไขในส่วนของเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้เห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามหน้า ๑๓ - ๑๔

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ กำหนดให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ เรียกว่า “ศาลปกครองนครสวรรค์” และจะเปิดทำการเมื่อใด ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๖.๒ กำหนดให้ศาลปกครองนครสวรรค์มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดอุทัยธานี (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้ศาลปกครองนครสวรรค์มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดอุทัยธานี

ในระหว่างที่ยังไม่ได้เปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองนครสวรรค์ในท้องที่จังหวัดชัยนาท และจังหวัดอุทัยธานี และให้ศาลปกครองพิษณุโลกมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองนครสวรรค์ในท้องที่จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดเพชรบูรณ์ด้วย

บรรดาคดีของเขตท้องที่จังหวัดที่ระบุในวรรคหนึ่ง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองพิษณุโลกในวันเปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ตามมาตรา ๓ ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองพิษณุโลก แล้วแต่กรณี

ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี (ชุดที่มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี) และรอการพิจารณารับหลักการในวาระที่หนึ่ง ของสภาผู้แทนราษฎรชุดที่แล้ว จนมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร ต่อมา คณะรัฐมนตรีชุดที่มี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ร้องขอให้รัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป ตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้มีมติเห็นชอบแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎร จึงอนุญาตให้บรรจุร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้าระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ รัฐมนตรีประจำ สำนักนายกรัฐมนตรี แกลงหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง นครสวรรค์ พ.ศ. .... ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ

จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ให้มีเขต ตลอดท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี เพื่อประโยชน์ แก่หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนในท้องที่จังหวัดดังกล่าว และโดยที่ มาตรา ๑๙๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า การจัดตั้งและการกำหนดเขตอำนาจของศาลปกครอง ในภูมิภาค ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ก่อนที่ที่ประชุมจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... โดยที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เป็นเรื่องการบริหารจัดการโครงสร้างของศาลปกครอง ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้ นายวรวิทย์ กังคศิเทียม ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....
 ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแล้ว

.....

นายสุเมธ รอยกุลเจริญ ตุลาการศาลปกครองสูงสุด นายสมชัย วัฒนการุณ ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง นายประเวศ รักชลผล ตุลาการศาลปกครองกลาง นายตรีภพ คริสต์รักษา ตุลาการศาลปกครองกลาง และนายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม^๑

๑.๑ สรุปประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น และตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ซึ่งกำหนดให้มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี เพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในท้องที่จังหวัดดังกล่าว เนื่องจากเดิม ท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองพิษณุโลก ส่วนท้องที่จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองกลาง ซึ่งมีระยะทางห่างไกล ส่งผลให้การดำเนินคดีของประชาชนเป็นไปได้โดยไม่สะดวก

๒) เห็นว่า จังหวัดนครสวรรค์มีความเหมาะสมและมีศักยภาพเพียงพอที่จะกำหนดให้เป็นศูนย์กลางการดำเนินคดีปกครองในเขตท้องที่ดังกล่าว เพราะหากพิจารณาในด้านภูมิศาสตร์ จังหวัดนครสวรรค์ถือเป็นจังหวัดที่อยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่างหรืออยู่ในเขตภาคกลางตอนบน ซึ่งมีความสะดวกในด้านการเดินทาง และมีความเหมาะสมทั้งทางด้านการปกครอง สภาพเศรษฐกิจและสภาพสังคมของจังหวัด

๓) ปัจจุบันสถิติคดีปกครองมีมากขึ้น จึงเห็นสมควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ เพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระในการเดินทางให้แก่ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ แม้ในช่วงเวลาที่ประเทศไทยอยู่ในระหว่างประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติต่างๆ เช่น อุทกภัย ก็สามารถเปิดให้บริการแก่ประชาชนที่อยู่ในเขตท้องที่ได้อย่างต่อเนื่อง

^๑ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๒๔ บัญญัติว่า

“ในกรณีที่สภาพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศาล องค์การตามรัฐธรรมนูญ หรือหน่วยงานอื่นที่กฎหมายกำหนดให้ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานต่อสภา ให้ผู้แทนขององค์กรนั้นมีสิทธิเข้าแถลงหรือชี้แจงต่อที่ประชุมได้ เมื่อประธานอนุญาต

ฯลฯ

ฯลฯ”

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแล้ว

.....

๔) เห็นว่า สำนักงานศาลปกครองควรจะมีการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับขั้นตอนวิธีการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ตลอดจนวิธีการเขียนคำฟ้องคดีปกครอง

๕) เสนอว่า แม้ว่าผู้ฟ้องคดีปกครองจะสามารถฟ้องได้ทั้งการยื่นฟ้องด้วยตนเอง ที่ทำการศาลปกครอง หรือโดยการส่งคำฟ้องทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ตาม แต่เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการด้านความยุติธรรมทางปกครองด้วยความสะดวก รวดเร็ว และทั่วถึงมากยิ่งขึ้น ศาลปกครองควรจะมีการพิจารณาจัดตั้งศาลปกครองแบบเคลื่อนที่ขึ้นในเขตท้องที่จังหวัดต่างๆ โดยอาจกำหนดให้ที่ว่าการอำเภอของแต่ละอำเภอเป็นที่ตั้งของศาลปกครองชั่วคราว

๖) เห็นว่า เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก ศาลปกครองต้องพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว

๑.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ด้วยคะแนนเสียง ๓๘๒ เสียง ไม่รับหลักการ (ไม่มี) งดออกเสียง (ไม่มี) และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการ มีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

๒. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง

๒.๑ สรุปประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองที่สำคัญ ๆ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น และตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) กรณีตามร่างมาตรา ๔ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร ได้เสนอให้กำหนดเขตอำนาจของศาลปกครองนครสวรรค์ใหม่ โดยเสนอให้ตัดจังหวัดลพบุรีออกจากเขตอำนาจศาลปกครองนครสวรรค์ นั้น

ในประเด็นดังกล่าว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นไว้เป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

ความคิดเห็นที่ ๑ เห็นด้วยกับคณะกรรมการวิสามัญฯ ที่กำหนดให้ตัดจังหวัดลพบุรีออกจากเขตอำนาจของศาลปกครองนครสวรรค์ โดยมีเหตุผลโดยสรุป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแล้ว

.....

(ก) ตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๙๔ (๑๑)^๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งศาลปกครองลพบุรีเป็นศาลปกครองในภูมิภาค ประกอบกับปัจจุบันนี้ จังหวัดลพบุรีมีความเหมาะสมและมีศักยภาพพร้อมในหลาย ๆ ด้าน เช่น ลักษณะพื้นฐานที่สำคัญด้านการปกครองของจังหวัด ซึ่งจังหวัดลพบุรีมีขนาดพื้นที่จังหวัดค่อนข้างใหญ่ นอกจากนี้ ยังมีอาคารสถานที่ราชการพร้อมรองรับการใช้งาน ซึ่งจะช่วยลดภาระด้านงบประมาณในการก่อสร้างอาคารศาลปกครองได้ เป็นต้น ดังนั้น จึงอาจมีการพิจารณาจัดตั้งศาลปกครองลพบุรีในอนาคตต่อไป

(ข) เห็นว่า หากกำหนดให้ท้องที่จังหวัดลพบุรีอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองนครสวรรค์ และในภายภาคหน้า เมื่อมีการดำเนินการจัดตั้งศาลปกครองลพบุรีขึ้น ก็อาจจะต้องมีการเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ในส่วนของเขตอำนาจศาลปกครองดังกล่าวเพื่อให้สอดคล้องกันด้วย ดังนั้น เพื่อลดความยุ่งยากในกระบวนการนิติบัญญัติ จึงควรกำหนดให้ท้องที่จังหวัดลพบุรีอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองกลางเช่นเดิม เพื่อรอการดำเนินการจัดตั้งศาลปกครองลพบุรีขึ้นต่อไป

(ค) แม้มีการตัดจังหวัดลพบุรีออกจากเขตอำนาจศาลปกครองนครสวรรค์ แต่หากมีความประสงค์จะกำหนดให้ประชาชนในเขตท้องที่จังหวัดลพบุรีสามารถไปรับบริการที่ศาลปกครองนครสวรรค์ ก็สามารถกระทำได้โดยการออกประกาศของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งสามารถกำหนดให้ศาลปกครองในภูมิภาคที่เปิดทำการแล้วมีเขตอำนาจในจังหวัดใดที่อยู่ใกล้เคียงกับศาลปกครองนั้นเพิ่มเติมได้ตามที่สมควร ซึ่งเป็นไปตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๑๐๓ วรรคสอง^๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ความคิดเห็นที่ ๒ ไม่เห็นด้วยกับกับคณะกรรมการมาธิการวิสามัญ ที่กำหนดให้ตัดจังหวัดลพบุรีออกจากเขตอำนาจของศาลปกครองนครสวรรค์ โดยมีเหตุผลโดยสรุป ดังนี้

(ก) เนื่องจากจังหวัดลพบุรีเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียงกับจังหวัดนครสวรรค์ ดังนั้น เมื่อพิจารณาในด้านความสะดวกในการรับบริการของประชาชน ด้านตำแหน่งที่ตั้งของจังหวัด ลักษณะของศาลปกครองในภูมิภาค ตลอดจนภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางแล้ว ประชาชน

^๒ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙๔ บัญญัติว่า

“ในวาระเริ่มแรก ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาค ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๑) ศาลปกครองลพบุรี ตั้งอยู่ในจังหวัดลพบุรี โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดนครนายก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี และจังหวัดอ่างทอง

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๓ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๓ วรรคสอง บัญญัติว่า

“ในระหว่างที่เปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคตามมาตรา ๙๔ ยังไม่ครบทุกแห่ง ให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด มีอำนาจออกประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้ศาลปกครองในภูมิภาคที่เปิดทำการแล้วมีเขตอำนาจในจังหวัดใดที่อยู่ใกล้เคียงกับศาลปกครองนั้นเพิ่มเติมได้ตามที่สมควร”

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแล้ว

.....

ในเขตท้องที่จังหวัดลพบุรีสามารถเดินทางไปรับบริการที่ศาลปกครองนครสวรรค์ได้โดยสะดวกมากกว่าการเดินทางไปรับบริการที่ศาลปกครองกลาง กรุงเทพมหานคร

(ข) แม้ว่าตามบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งศาลปกครองลพบุรีเป็นศาลปกครองในภูมิภาคก็ตาม แต่ก็เป็นเรื่องของอนาคตที่ไม่แน่นอน และอาจจะยังไม่สามารถดำเนินการจัดตั้งขึ้นได้ภายในระยะเวลาอันใกล้ เนื่องจากปัญหาอุปสรรคที่สำคัญในการพิจารณาจัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาค เป็นประเด็นปัญหาด้านจำนวนบุคลากรที่ไม่เพียงพอ หาใช่ปัญหาด้านภาระงบประมาณไม่

๒) กรณีตามร่างมาตรา ๔ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... สถาผู้แทนราษฎร เสนอให้เพิ่มจังหวัดชัยนาทให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองนครสวรรค์ นั้น อยากทราบว่า คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาโดยใช้หลักเกณฑ์หรือข้อพิจารณาใดในการเพิ่มจังหวัดดังกล่าว

กรรมการวิสามัญฯ ตอบชี้แจงสรุปได้ ดังนี้

๑) การพิจารณาจัดตั้งจังหวัดลพบุรีออกจากเขตอำนาจศาลปกครองนครสวรรค์ เนื่องจากตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๙๔ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งศาลปกครองลพบุรีเป็นศาลปกครองในภูมิภาคต่อไป ซึ่งในภาคหน้า หากจังหวัดลพบุรีมีความเหมาะสมและมีศักยภาพพร้อมทั้งทางด้านสถานที่ตั้ง ด้านงบประมาณ ด้านปริมาณคดีปกครอง ตลอดจนด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดเมื่อใด ก็สามารถดำเนินการจัดตั้งศาลปกครองลพบุรีเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายได้ในทันที

๒) ในระหว่างที่ยังมิได้เปิดทำการศาลปกครองลพบุรีตามที่กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจออกประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้ศาลปกครองนครสวรรค์ มีเขตอำนาจในเขตท้องที่จังหวัดลพบุรีเพิ่มเติมได้ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๑๐๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก ตลอดจนเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนทั้งในด้านภาระค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการเดินทางให้แก่ประชาชนในเขตจังหวัดลพบุรี ซึ่งต้องไปรับบริการที่ศาลปกครองกลาง กรุงเทพมหานคร

๓) การพิจารณาเพิ่มจังหวัดชัยนาทให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองนครสวรรค์นั้นมีเหตุผลเพื่อให้เกิดความเหมาะสม เนื่องจากจังหวัดชัยนาทเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียงกับจังหวัดนครสวรรค์ โดยมีระยะทางห่างกันประมาณ ๖๐ กิโลเมตรเท่านั้น ซึ่งจะส่งผลให้การเดินทางไปดำเนินคดีของประชาชนเป็นไปโดยสะดวกมากยิ่งขึ้น เพราะแต่เดิม ท้องที่จังหวัดชัยนาทอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองสุพรรณบุรี ซึ่งมีระยะทางห่างกันประมาณ ๙๐ กิโลเมตร

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแล้ว

.....

๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณา
เรียงตามลำดับมาตรา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์
พ.ศ. ....

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔	มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๔ ให้ศาลปกครองนครสวรรค์มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดชัยนาท
จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดคันทบุรี และจังหวัดอุทัยธานี

ในระหว่างที่ยังไม่ได้เปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ตามประกาศที่ออกตาม
มาตรา ๓ ให้ศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองนครสวรรค์ในท้องที่
จังหวัดชัยนาท จังหวัดคันทบุรี และจังหวัดอุทัยธานี และให้ศาลปกครองพิษณุโลกมีเขตอำนาจ
ตลอดถึงเขตศาลปกครองนครสวรรค์ในท้องที่จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดเพชรบูรณ์ด้วย

บรรดาคดีของเขตท้องที่จังหวัดที่ระบุในวรรคหนึ่ง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ใน
ศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองพิษณุโลกในวันเปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ตามมาตรา ๓
ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองพิษณุโลก แล้วแต่กรณี”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๕	ไม่มีการแก้ไข
---------	---------------

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแล้ว

.....

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเรียงลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐^๔ โดยไม่มีสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ จึงเป็นอันจบ การพิจารณาในวาระที่สอง ต่อจากนั้น ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ด้วยคะแนนเสียง ๓๗๔ เสียง ไม่เห็นชอบ (ไม่มี) และงดออกเสียง ๑ เสียง

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... คณะกรรมาธิการ วิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณา

ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง นครสวรรค์ พ.ศ. .... แล้ว เห็นว่า ควรตั้งข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อให้ สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยตัดจังหวัดลพบุรีออกจาก เขตอำนาจศาลปกครองนครสวรรค์ โดยมีเขตอำนาจตามมาตรา ๙๔ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และในระหว่างยังมีได้เปิดทำการ ศาลปกครองลพบุรี สมควรพิจารณาจังหวัดในเขตอำนาจให้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองนครสวรรค์ ด้วย กับเพิ่มจังหวัดชัยนาทให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองนครสวรรค์ เพื่อให้เกิดความเหมาะสม อย่างไรก็ตาม คณะกรรมาธิการวิสามัญมีข้อห่วงใยเกี่ยวกับการเปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ กับเห็นควรแก้ไขเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ดังนี้

(๑) สมควรแก้ไขบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... เฉพาะในส่วนของเหตุผล โดยคณะกรรมาธิการวิสามัญเห็นว่า ในเหตุผลนั้นควรให้ความสำคัญกับประชาชนเป็นอันดับแรก เนื่องจากเจตนารมณ์ในการจัดตั้ง ศาลปกครองนครสวรรค์ขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการเข้าถึงกระบวนการ

^๔ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐ บัญญัติว่า

“เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๙ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้ สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่”

ยุติธรรมทางปกครองได้โดยง่าย ตลอดจนได้รับการเยียวยาอย่างรวดเร็วและทั่วถึง เห็นควรแก้ไข
ในส่วนของเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

“เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ ให้มีเขต
ตลอดท้องที่จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย และจังหวัด
อุทัยธานี เพื่อประโยชน์แก่ประชาชน หน่วยงานทางปกครอง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ประชาชน
ในท้องที่จังหวัดดังกล่าว และโดยที่มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติว่า บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคห้า
แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า การจัดตั้ง
และการกำหนดเขตอำนาจของศาลปกครองในภูมิภาค ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้”

(๒) เมื่อร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... มีผลใช้บังคับ
แล้ว สำนักงานศาลปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งด้านงบประมาณและด้านอัตรากำลัง
จะต้องเร่งรัดให้ศาลปกครองนครสวรรค์เปิดทำการโดยเร็วอย่างช้าไม่เกิน ๓ ปีนับแต่วันที่
ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตามคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง เพื่อให้
ประชาชนในท้องที่จังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองนครสวรรค์ได้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรม
โดยเร็วสมดังเจตนารมณ์ของการจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์

คณะกรรมการวิสามัญจึงขอเสนอข้อสังเกตทั้ง ๒ ข้อดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎร
เพื่อให้ความเห็นชอบและเสนอไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาตามข้อสังเกตข้างต้นต่อไป

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของ
คณะกรรมการวิสามัญ ด้วยคะแนนเสียง ๓๔๘ เสียง ไม่เห็นชอบ (ไม่มี) งดออกเสียง ๑ เสียง และ
ไม่ลงคะแนนเสียง ๕ เสียง

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแล้ว

.....

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. ....
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. .... และ
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... รวม ๓ ฉบับ ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

การจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ตรขึ้นในจังหวัดภูเก็ต ให้มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดระนอง การจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรีขึ้นในจังหวัดเพชรบุรี ให้มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดชุมพร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม และการจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ ให้มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี นั้น จะเป็นการอำนวยความสะดวกและอำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนในท้องที่จังหวัดดังกล่าว และโดยที่มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า การจัดตั้งและการกำหนดเขตอำนาจของศาลปกครองในภูมิภาค ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. .... พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. .... และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. ....

(๑) ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดภูเก็ต เรียกว่า “ศาลปกครอง ภูเก็ต” และจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๓)

(๒) ให้ศาลปกครองภูเก็ตรมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดระนอง โดยในระหว่างที่ยังไม่ได้เปิดทำการศาลปกครองภูเก็ตร ให้ศาลปกครองนครศรีธรรมราชมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองภูเก็ตรด้วย ทั้งนี้ บรรดาคดีของเขตท้องที่จังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองภูเก็ตรซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลปกครองนครศรีธรรมราช

ในวันเปิดทำการศาลปกครองภูเก็ต ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองนครศรีธรรมราช (ร่างมาตรา ๔)

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. ....

(๑) ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดเพชรบุรี เรียกว่า “ศาลปกครองเพชรบุรี” และจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๓)

(๒) ให้ศาลปกครองเพชรบุรีมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดชุมพร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม โดยในระหว่างที่ยังไม่ได้เปิดทำการศาลปกครองเพชรบุรี ให้ศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองเพชรบุรีในท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม และให้ศาลปกครองนครศรีธรรมราชมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองเพชรบุรีในท้องที่จังหวัดชุมพรด้วย ทั้งนี้ บรรดาคดีของเขตท้องที่จังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองเพชรบุรี ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองนครศรีธรรมราชในวันเปิดทำการศาลปกครองเพชรบุรี ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองนครศรีธรรมราชแล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

(๑) ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ เรียกว่า “ศาลปกครองนครสวรรค์” และจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๓)

(๒) ให้ศาลปกครองนครสวรรค์มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี โดยในระหว่างที่ยังไม่ได้เปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ ให้ศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองนครสวรรค์ในท้องที่จังหวัดลพบุรีและจังหวัดอุทัยธานี ทั้งนี้ ให้ศาลปกครองพิษณุโลกมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองนครสวรรค์ในท้องที่จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดเพชรบูรณ์ด้วย ทั้งนี้ บรรดาคดีของเขตท้องที่จังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองนครสวรรค์ ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองพิษณุโลกในวันเปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองพิษณุโลก แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๔)

เหตุผลและความจำเป็นในการจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ ศาลปกครองเพชรบุรี และศาลปกครองภูเก็ต*

๑. ศาลปกครองกับการอำนวยความสะดวกความยุติธรรมทางปกครอง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นอีกศาลหนึ่งแยกต่างหากจากศาลยุติธรรม โดยให้มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีปกครองซึ่งเป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน และข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันเอง โดยข้อพิพาทดังกล่าวเป็นข้อพิพาทที่เกิดจากหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินควร หรือเป็นการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรืออันเนื่องมาจากสัญญาทางปกครอง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติให้ศาลปกครองมี ๒ ชั้นศาล คือ ศาลปกครองสูงสุด และศาลปกครองชั้นต้น

๒. การเปิดทำการและเขตอำนาจศาลปกครอง

ศาลปกครองได้เปิดทำการครั้งแรกเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔ โดยเปิดทำการศาลปกครองสูงสุด และศาลปกครองกลาง มีที่ตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ต่อมาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ทยอยเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาค เพื่ออำนวยความสะดวกและเสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครองของประชาชน โดยได้เปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคทั้งสิ้นจำนวน ๙ แห่ง กระจายอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ภาคกลาง ขณะนี้ยังมีเพียงศาลปกครองกลาง มีเขตอำนาจศาลครอบคลุมพื้นที่รวม ๒๐ จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี ชัยนาท นครนายก นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี ประจวบคีรีขันธ์ พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง และอุทัยธานี

ภาคเหนือ เปิดทำการศาลปกครองแล้ว จำนวน ๒ แห่ง คือ ศาลปกครองเชียงใหม่ และศาลปกครองพิษณุโลก ดังนี้

๑) ศาลปกครองเชียงใหม่ เปิดทำการเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๔ มีเขตอำนาจศาลครอบคลุมพื้นที่รวม ๙ จังหวัด คือ เชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และอุตรดิตถ์

๒) ศาลปกครองพิษณุโลก เปิดทำการเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ มีเขตอำนาจศาลครอบคลุมพื้นที่รวม ๗ จังหวัด คือ พิษณุโลก กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ และสุโขทัย

* สำนักบริหารยุทธศาสตร์ สำนักงานศาลปกครอง ณ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เปิดทำการศาลปกครองแล้ว จำนวน ๔ แห่ง คือ ศาลปกครองนครราชสีมา ศาลปกครองขอนแก่น ศาลปกครองอุดรธานี และศาลปกครองอุบลราชธานี ดังนี้

๑) ศาลปกครองนครราชสีมา เปิดทำการเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๔ มีเขตอำนาจศาลครอบคลุมพื้นที่รวม ๔ จังหวัด คือ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์

๒) ศาลปกครองขอนแก่น เปิดทำการเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕ มีเขตอำนาจศาลครอบคลุมพื้นที่รวม ๔ จังหวัด คือ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม และมุกดาหาร

๓) ศาลปกครองอุดรธานี เปิดทำการเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๓ มีเขตอำนาจศาลครอบคลุมพื้นที่รวม ๗ จังหวัด คือ อุดรธานี นครพนม บึงกาฬ เลย สกลนคร หนองคาย และหนองบัวลำภู

๔) ศาลปกครองอุบลราชธานี เปิดทำการเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ มีเขตอำนาจศาลครอบคลุมพื้นที่รวม ๕ จังหวัด คือ อุบลราชธานี ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ และอำนาจเจริญ

ภาคตะวันออก เปิดทำการศาลปกครอง จำนวน ๑ แห่ง คือ ศาลปกครองระยอง โดยเปิดทำการเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖ มีเขตอำนาจศาลครอบคลุมพื้นที่รวม ๗ จังหวัด คือ ระยอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี และสระแก้ว

ภาคใต้ เปิดทำการศาลปกครองแล้ว จำนวน ๒ แห่ง คือ ศาลปกครองสงขลา และศาลปกครองนครศรีธรรมราช ดังนี้

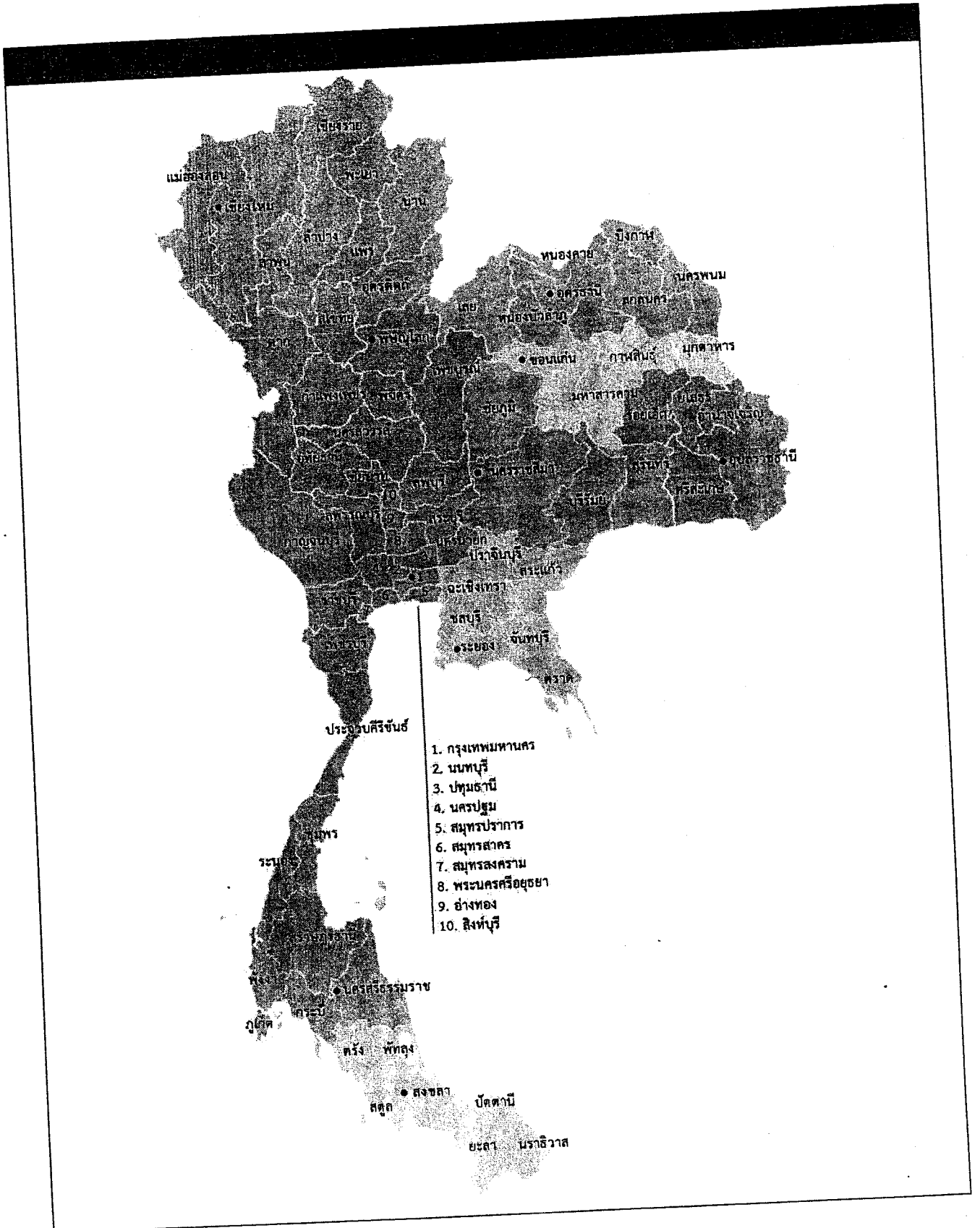
๑) ศาลปกครองสงขลา เปิดทำการเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ มีเขตอำนาจศาลครอบคลุมพื้นที่รวม ๗ จังหวัด คือ สงขลา ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา และสตูล

๒) ศาลปกครองนครศรีธรรมราช เปิดทำการเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๖ มีเขตอำนาจศาลครอบคลุมพื้นที่รวม ๗ จังหวัด คือ นครศรีธรรมราช กระบี่ ชุมพร พังงา ภูเก็ต ระนอง และสุราษฎร์ธานี

ตารางแสดงการเปิดทำการศาลปกครองชั้นต้น

ภาค	ปี พ.ศ. ๒๕๔๔	ปี พ.ศ. ๒๕๔๕	ปี พ.ศ. ๒๕๔๖	ปี พ.ศ. ๒๕๕๓	ปี พ.ศ. ๒๕๕๔
กลาง	ศาลปกครอง กลาง				
เหนือ	ศาลปกครอง เชียงใหม่	ศาลปกครอง พิษณุโลก			
ตะวันออก เฉียงเหนือ	ศาลปกครอง นครราชสีมา	ศาลปกครอง ขอนแก่น		ศาลปกครอง อุดรธานี	ศาลปกครอง อุบลราชธานี
ตะวันออก			ศาลปกครอง ระยอง		
ใต้	ศาลปกครอง สงขลา		ศาลปกครอง นครศรีธรรมราช		
รวม ๑๐ แห่ง	๔	๒	๒	๑	๑

แผนที่แสดงเขตอำนาจของศาลปกครองชั้นต้นปัจจุบัน

๓. การปรับปรุงแผนการเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาค

๑. เหตุผลความจำเป็น

๑.๑ ศาลปกครองมีเจตนารมณ์สำคัญในการเป็นที่พึ่งหลักของประชาชนด้านกระบวนการยุติธรรมทางปกครองและการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทย ประธานศาลปกครองสูงสุดได้ให้นโยบายเน้นย้ำอย่างต่อเนื่องให้การพิจารณาคดีของศาลปกครองมีคุณภาพรวดเร็ว เพื่อให้ทันต่อการเยียวยา ภารกิจในการเสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครองของประชาชนจึงเป็นหลักการสำคัญที่ศาลปกครอง ได้กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ศาลปกครองทุกฉบับ (ปัจจุบันคือฉบับที่ ๓ มีระยะเวลาดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๗) ซึ่งแผนยุทธศาสตร์ ฉบับที่ ๓ ยังคงเน้นให้การดำเนินงานทุกด้านบังเกิดผลเป็นรูปธรรมเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครองที่สะดวก รวดเร็ว ทัวถึง และไม่เป็นการระงับเกินควร

๑.๒ จากวันเปิดทำการให้บริการประชาชนตั้งแต่วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ นับถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ รวมเวลา ๑๐ ปีเศษ ศาลปกครองได้รับคดีเข้าสู่การพิจารณาทั้งสิ้น ๖๘,๐๖๗ คดี ปริมาณคดีที่รับเข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองมีจำนวนมากทุกปี โดยเฉพาะในช่วงเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) คดีที่รับเข้ามีจำนวนอยู่ระหว่าง ๖,๒๐๐ - ๗,๒๐๐ คดี หรือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๖,๘๗๓ ต่อปี ในจำนวนคดีรับเข้า หากจำแนกตามชั้นศาลพบว่าเป็นคดีรับเข้าของศาลปกครองชั้นต้น ๕๐,๑๙๒ คดี หรือร้อยละ ๗๓.๗๔ และคดีรับเข้าของศาลปกครองสูงสุด ๑๗,๘๗๕ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๒๖ ของจำนวนคดีรับเข้าทั้งหมดดังกล่าว

๑.๓ เมื่อพิจารณาปริมาณคดีรับเข้าของศาลปกครองชั้นต้นโดยจำแนกตามพื้นที่ มูลคดีเกิดรายภาคพบว่า ภาคกลางมีปริมาณคดีมากที่สุด คือจำนวน ๒๕,๐๘๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๗๗ ของจำนวนคดีรับเข้าทั้งหมดของศาลปกครองชั้นต้น รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๑๒,๔๗๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๗๗ ภาคเหนือ ๙,๔๙๘ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕๘ ภาคใต้ ๖,๐๕๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๖ และภาคตะวันออก ๔,๑๙๐ คดี คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๑

๑.๔ ปริมาณคดีปกครองที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต โดยมีปัจจัยบ่งชี้ที่สำคัญที่สะท้อนให้เห็นโอกาสและความเป็นไปได้ของการเกิดคดีปกครอง เช่น การออกกฎหมายใหม่มากขึ้นทำให้ขอบเขตภารกิจงานของหน่วยงานภาครัฐกว้างขวางยิ่งขึ้น การมีหน่วยงานให้บริการสาธารณะหลายรูปแบบ การดำเนินงานในโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐ (Mega Project) ซึ่งอาจเกิดผลกระทบต่อสิทธิของประชาชนมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและตื่นตัวเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางปกครองมากขึ้น และมีความกล้าที่จะเรียกร้องหรือใช้สิทธิทางศาลในการปกป้องสิทธิประโยชน์ของตนมากขึ้น ตลอดจนกระแสสังคมในเรื่องการคุ้มครองและรักษาสิ่งแวดล้อมที่ทวีความรุนแรงขึ้นโดยลำดับ

๑.๕ การฟ้องคดีปกครองแม้ว่าผู้ฟ้องจะสามารถฟ้องได้ทั้งการยื่นฟ้องด้วยตนเอง ณ ที่ทำการศาลปกครอง หรือการส่งคำฟ้องทางไปรษณีย์ลงทะเบียน แต่จากสถิติการยื่นฟ้องคดีที่ผ่านมา พบว่าการฟ้องคดีปกครองประมาณสองในสามของทั้งหมดหรือร้อยละ ๖๖.๔๒ เป็นการมายื่นฟ้องด้วยตนเอง ณ ที่ทำการศาลปกครอง โดยเมื่อพิจารณาจุดที่ตั้งของศาลปกครองในภูมิภาคปัจจุบันพบว่า ยังไม่สามารถอำนวยความสะดวกในการให้บริการต่อประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ บางครั้งประชาชนซึ่งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลที่ตั้งศาลปกครองในภูมิภาค ต้องเดินทางเกินกว่า ๒๐๐ กิโลเมตร หรือใช้เวลามากกว่า ๒ ชั่วโมง เพื่อเดินทางไปขอรับบริการกับศาลปกครองทำให้ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางค่อนข้างมาก

๒. หลักเกณฑ์การพิจารณาการเปิดทำการศาลปกครอง

การจัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาค ศาลปกครองได้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดว่า “การจัดตั้งและการกำหนดเขตอำนาจของศาลปกครองในภูมิภาคให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ โดยคำนึงถึงปริมาณคดีและการบริหารงานบุคลากรของศาลปกครอง โดยจะกำหนดให้เขตอำนาจศาลปกครองในภูมิภาคครอบคลุมเขตการปกครองหลายจังหวัดก็ได้” มาประกอบกับปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาค ดังนี้

๒.๑ ความสะดวกในการรับบริการของประชาชน ตำแหน่งที่ตั้งของที่ทำการศาลปกครองในภูมิภาคจะต้องมีเส้นทางคมนาคมที่สะดวก ประชาชนในพื้นที่เขตอำนาจศาลสามารถใช้เวลาเดินทางถึงจังหวัดที่ตั้งศาลปกครอง ในเวลาไม่เกิน ๒ ชั่วโมง หรือมีระยะทางไม่เกิน ๒๐๐ กิโลเมตร

๒.๒ ศาลปกครองแต่ละแห่งต้องสามารถรองรับปริมาณคดีปกครองในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต อีกทั้งต้องมีอัตรากำลังทั้งในส่วนของตุลาการกับพนักงานคดีปกครองที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกัน เพื่อให้การบริหารจัดการคดีของศาลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๓ จังหวัดที่จะกำหนดให้ต้องเป็นที่ตั้งศาลปกครองในภูมิภาค จะต้องมีความเหมาะสมในหลายด้าน ดังนี้

๒.๓.๑ ลักษณะพื้นฐานที่สำคัญด้านการปกครองของจังหวัด เช่น ขนาดพื้นที่ จำนวนประชากร การแบ่งเขตการปกครอง อาชีพหลักของประชากร และลักษณะภูมิประเทศ

๒.๓.๒ สภาพเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด เช่น รายได้ประชากร จำนวนสถาบันการเงินหลักหรือธนาคาร สนามบินพาณิชย์ และสถาบันอุดมศึกษา

๒.๓.๓ หน่วยราชการสำคัญที่มีการกิจคล้ายคลึงกันกับภารกิจของศาลปกครอง เช่น จำนวนศาลยุติธรรมในจังหวัด การเป็นที่ตั้งของศาลยุติธรรมประจำภาค การเป็นที่ตั้งของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมอื่น ๆ

๒.๓.๔ ศักยภาพของพื้นที่ในการรองรับการเปิดทำการศาลปกครอง รวมทั้งความเป็นไปได้ในการจัดหาที่ดินก่อสร้างอาคารถาวร

ข้อมูลพื้นฐานในเขตอำนาจของศาลปกครองชั้นต้น
ตามแผนการเปิดทำการที่ปรับปรุงใหม่ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔

ศาลปกครอง	ประชากร (คน) ^๑	พื้นที่ (ตร.กม.)	ปริมาณคดี (คดี) ^๒	ระยะทาง เฉลี่ย (กม.)
๑. กลาง	๑๑,๙๗๘,๓๐๗	๑๖,๐๑๗	๒๑,๖๗๘	๕๔
๒. นครราชสีมา	๖,๖๔๕,๐๓๘	๕๑,๗๑๙	๓,๒๗๒	๑๕๘
๓. อุบลราชธานี	๕,๔๘๖,๖๖๑	๔๓,๒๔๑	๒,๘๑๐	๑๐๓
๔. อุตรธานี	๕,๔๑๐,๙๕๔	๔๙,๓๖๕	๓,๐๙๖	๑๓๐
๕. เชียงใหม่	๕,๑๙๕,๐๐๘	๗๔,๕๙๔	๔,๒๕๖	๑๔๔
๖. ระยอง	๔,๓๖๒,๘๓๗	๓๔,๓๕๘	๔,๑๙๐	๑๕๐
๗. พิษณุโลก	๔,๑๙๕,๙๑๘	๖๖,๔๑๔	๓,๖๕๓	๑๒๘
๘. ขอนแก่น	๔,๐๓๐,๖๖๕	๒๗,๔๖๔	๓,๒๙๘	๑๔๐
๙. นครศรีธรรมราช	๓,๖๕๕,๑๓๗	๓๒,๐๑๑	๒,๕๒๕	๑๒๔
๑๐. สงขลา	๓,๕๓๓,๙๘๗	๒๐,๘๓๗	๑,๘๗๓	๑๓๖
๑๑. นครสวรรค์	๓,๑๕๓,๓๓๙	๓๕,๑๖๙	๒,๓๙๖	๑๒๑
๑๒. สุพรรณบุรี	๒,๕๒๐,๑๙๑	๒๙,๑๖๒	๑,๔๐๙	๗๘
๑๓. เพชรบุรี	๒,๔๙๖,๒๖๓	๒๔,๒๒๕	๑,๕๔๐	๑๕๒
๑๔. ภูเก็ต	๑,๒๑๓,๙๖๒	๑๒,๗๒๐	๑,๓๐๒	๑๘๘

- หมายเหตุ :
๑. จำนวนประชากรตามประกาศสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร แยกเป็นกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่าง ๆ ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓
  ๒. ปริมาณคดี เป็นข้อมูลปริมาณคดีปกครองที่ฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งจำแนกตามพื้นที่มูลคดีเกิดในพื้นที่เขตอำนาจศาลปกครองชั้นต้น ทั้งนี้ มิได้หมายถึงปริมาณคดีปกครองที่ฟ้องหรืออยู่ในความรับผิดชอบของศาลปกครองชั้นต้นแห่งนั้น ๆ

๓. การพิจารณาเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาค

ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้มีการเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคในวาระเริ่มแรก รวม ๑๖ แห่ง ได้แก่ ศาลปกครองขอนแก่น ศาลปกครองชุมพร ศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลปกครองนครราชสีมา ศาลปกครองนครศรีธรรมราช ศาลปกครองบุรีรัมย์ ศาลปกครองพิษณุโลก ศาลปกครองแพร่ ศาลปกครองยะลา ศาลปกครองระยอง ศาลปกครองลพบุรี ศาลปกครองสกลนคร ศาลปกครองสงขลา ศาลปกครองสุพรรณบุรี ศาลปกครองอุดรธานี และศาลปกครองอุบลราชธานี

ปัจจุบันได้เปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคแล้วรวม ๙ แห่ง โดยมีการก่อสร้างเป็นอาคารถาวรแล้ว ๕ แห่ง คือ ศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลปกครองสงขลา ศาลปกครองนครราชสีมา ศาลปกครองระยอง และศาลปกครองอุบลราชธานี และเป็นอาคารเช่า จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ ศาลปกครองขอนแก่น ศาลปกครองพิษณุโลก ศาลปกครองนครศรีธรรมราช และศาลปกครองอุดรธานี

การพิจารณาเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาค นอกจากจะพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กล่าวไว้ในข้อที่ ๒ แล้ว ยังจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยสำคัญอีก ๒ - ๓ ประการ ดังนี้

ประการแรก คือปัจจัยด้านการกระจายตำแหน่งที่ตั้งของศาลปกครองที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ว่ามีระยะห่างกันเพียงใด เช่น หากจะเปิดทำการศาลปกครองบุรีรัมย์ ก็จะมีพื้นที่ติดกับศาลปกครองนครราชสีมา จะไม่เกิดการกระจายตำแหน่งที่ตั้งของศาลปกครองในภูมิภาคที่เหมาะสม และประชาชนจะไม่ได้รับประโยชน์จากการเปิดทำการศาลปกครองในลักษณะนี้เท่าที่ควร

ประการที่สอง คือปัจจัยเรื่องปริมาณคดีในแต่ละพื้นที่ เช่น จังหวัดแพร่ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดชุมพร ซึ่งเป็นที่ตั้งของศาลปกครองในภูมิภาค โดยเมื่อดูจากสถิติคดีปกครองของสามจังหวัดดังกล่าว พบว่าปริมาณคดีรับเข้าน้อยมาก เฉลี่ยอยู่ที่ปีละ ๒๘ คดี ๖๐ คดี และ ๓๔ คดี ตามลำดับ

ประการที่สาม คือปัจจัยด้านภาระงบประมาณแผ่นดินที่ต้องใช้ในการก่อสร้างและการเตรียมกำลังคน

เมื่อนำปัจจัยทั้งสามประการพิจารณาร่วมกับหลักเกณฑ์การพิจารณาการเปิดทำการศาลปกครอง ตามบทบัญญัติในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลปกครองจึงเห็นว่ายังไม่มี ความจำเป็นในการเปิดทำการศาลปกครองในจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดแพร่ ลพบุรี และสกลนคร แต่ในทางกลับกันพบว่าในบางพื้นที่ เช่น จังหวัดนครสวรรค์ เพชรบุรี และภูเก็ต มีความจำเป็นต้องเปิดทำการเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการติดต่อขอรับบริการ เนื่องจากจะทำให้ประชาชนมีความสะดวกยิ่งขึ้นในการติดต่อขอรับบริการจากศาลปกครอง รวมทั้งจะทำให้เขตอำนาจศาลปกครองชั้นต้นแต่ละแห่งมีขนาดลดลง ซึ่งจะเป็นผลดีต่อภาระด้านปริมาณคดี และการบริหารจัดการคดีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น เพื่อให้การเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาค เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนผู้ใช้บริการ และเพื่อมิให้เกิดภาระด้านงบประมาณมากนัก ศาลปกครองจึงได้ปรับแผนการเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาค โดยเปิดทำการศาลปกครองตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพิ่มอีก ๑ แห่ง คือ ศาลปกครองสุพรรณบุรี และเปิดเพิ่มนอกเหนือจากจำนวนที่กำหนดในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อีก ๓ แห่ง คือ ศาลปกครองนครสวรรค์ ศาลปกครองเพชรบุรี และศาลปกครองภูเก็ต ซึ่งการเปิดทำการศาลปกครองทั้ง ๓ แห่ง จำเป็นต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ โดยได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. ....

ทั้งนี้ เมื่อพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ มีผลใช้บังคับแล้ว จะทำให้ศาลปกครองชั้นต้นในภูมิภาคมีทั้งสิ้น ๑๔ แห่ง และเขตอำนาจของศาลปกครองแต่ละแห่ง เป็นดังนี้

๓.๑ ภาคเหนือ ประกอบด้วย ศาลปกครองเชียงใหม่ (เปิดทำการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔) และศาลปกครองพิษณุโลก (เปิดทำการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕) และศาลปกครองนครสวรรค์ (จัดตั้งใหม่)

(๑) ศาลปกครองเชียงใหม่ มีเขตอำนาจศาลปกครองในพื้นที่ ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน โดยมีระยะทางจากจังหวัดในเขตอำนาจศาลฯ ถึงจังหวัดที่ตั้งศาลฯ เฉลี่ย ๑๔๔.๕๕ กิโลเมตร (ใกล้ที่สุดคือจังหวัดลำพูน ระยะทาง ๓๓.๕ กิโลเมตร และไกลที่สุด คือจังหวัดแม่ฮ่องสอน ระยะทาง ๒๑๐.๙๘ กิโลเมตร)

(๒) ศาลปกครองพิษณุโลก มีเขตอำนาจศาลปกครองในพื้นที่ ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก กำแพงเพชร ตาก น่าน พิจิตร สุโขทัย และอุตรดิตถ์ โดยมีระยะทางจากจังหวัดในเขตอำนาจศาลฯ ถึงจังหวัดที่ตั้งศาลฯ เฉลี่ย ๑๒๘.๕๑ กิโลเมตร (ใกล้ที่สุดคือจังหวัดพิจิตร ระยะทาง ๕๙.๖๑ กิโลเมตร และไกลที่สุด คือจังหวัดน่าน ระยะทาง ๒๙๑.๒๔ กิโลเมตร)

(๓) ศาลปกครองนครสวรรค์ มีเขตอำนาจศาลปกครองในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ เพชรบูรณ์ ลพบุรี และอุทัยธานี โดยมีระยะทางจากจังหวัดในเขตอำนาจศาลฯ ถึงจังหวัดที่ตั้งศาลฯ เฉลี่ย ๑๒๑.๓๕ กิโลเมตร (ใกล้ที่สุด คือจังหวัดอุทัยธานี ระยะทาง ๔๑.๓๘ กิโลเมตร และไกลที่สุด คือจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะทาง ๑๘๐.๗๒ กิโลเมตร)

๓.๒ ภาคกลาง ประกอบด้วย ศาลปกครองกลาง (เปิดทำการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔) ศาลปกครองสุพรรณบุรี และศาลปกครองเพชรบุรี (จัดตั้งใหม่)

(๑) ศาลปกครองกลาง มีเขตอำนาจศาลปกครองในพื้นที่ ๙ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นครนายก นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สมุทรปราการ สมุทรสาคร และสระบุรี โดยมีระยะทางจากจังหวัดในเขตอำนาจศาลฯ ถึงจังหวัดที่ตั้งศาลฯ เฉลี่ย ๕๔.๔๕ กิโลเมตร (ใกล้ที่สุด คือจังหวัดนนทบุรี ระยะทาง ๒๑.๗๖ กิโลเมตร และไกลที่สุด คือจังหวัดนครนายก ระยะทาง ๑๐๗.๐๑ กิโลเมตร)

(๒) ศาลปกครองสุพรรณบุรี มีอำนาจอำนาจศาลปกครองในพื้นที่ ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี กาญจนบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง โดยมีระยะทางจากจังหวัดในเขตอำนาจศาลฯ ถึงจังหวัดที่ตั้งศาลฯ เฉลี่ย ๗๘.๗๒ กิโลเมตร (ใกล้ที่สุด คือจังหวัดอ่างทอง ระยะทาง ๕๑.๗๖ กิโลเมตร และไกลที่สุด คือจังหวัดชัยนาท ระยะทาง ๙๒.๖๒ กิโลเมตร)

(๓) ศาลปกครองเพชรบุรี มีเขตอำนาจศาลปกครองในพื้นที่ ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี และสมุทรสงคราม โดยมีระยะทางจากจังหวัดในเขตอำนาจศาลฯ ถึงจังหวัดที่ตั้งศาลฯ เฉลี่ย ๑๕๑.๙๖ กิโลเมตร (ใกล้ที่สุด คือจังหวัดสมุทรสงคราม ระยะทาง ๕๖.๐๗ กิโลเมตร และไกลที่สุด คือจังหวัดชุมพร ระยะทาง ๓๓๗.๖๙ กิโลเมตร) ทั้งนี้ พื้นที่ที่อาจกำหนดเป็นที่ตั้งศาลฯ ได้ คือ อำเภอชะอำ จะทำให้ระยะทางจากจังหวัดชุมพรถึงที่ตั้งศาลปกครองเพชรบุรีมีระยะทางลดลงจาก ๓๓๗.๖๙ กิโลเมตร เป็น ๓๐๐.๑๙ กิโลเมตร

๓.๓ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ศาลปกครองนครราชสีมา (เปิดทำการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔) ศาลปกครองขอนแก่น (เปิดทำการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕) ศาลปกครองอุดรธานี (เปิดทำการเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓) และศาลปกครองอุบลราชธานี (เปิดทำการเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔)

(๑) ศาลปกครองนครราชสีมา มีเขตอำนาจศาลปกครองในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ โดยมีระยะทางจากจังหวัดในเขตอำนาจศาลฯ ถึงจังหวัดที่ตั้งศาลฯ เฉลี่ย ๑๕๘.๔๑ กิโลเมตร (ใกล้ที่สุด คือจังหวัดชัยภูมิ ระยะทาง ๑๒๐.๐๔ กิโลเมตร และไกลที่สุด คือจังหวัดสุรินทร์ ระยะทาง ๑๙๘.๐๘ กิโลเมตร)

(๒) ศาลปกครองขอนแก่น มีเขตอำนาจศาลปกครองในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม และมุกดาหาร โดยมีระยะทางจากจังหวัดในเขตอำนาจศาลฯ ถึงจังหวัดที่ตั้งศาลฯ เฉลี่ย ๑๔๐.๓๙ กิโลเมตร (ใกล้ที่สุด คือจังหวัดมหาสารคาม ระยะทาง ๗๐.๕๔ กิโลเมตร และไกลที่สุด คือจังหวัดมุกดาหาร ระยะทาง ๒๔๗.๐๑ กิโลเมตร)

(๓) ศาลปกครองอุดรธานี มีเขตอำนาจศาลปกครองในพื้นที่ ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี นครพนม บึงกาฬ เลย สกลนคร หนองคาย และหนองบัวลำภู โดยมีระยะทางจากจังหวัดในเขตอำนาจศาลฯ ถึงจังหวัดที่ตั้งศาลฯ เฉลี่ย ๑๓๐.๒๗ กิโลเมตร (ใกล้ที่สุด คือจังหวัดหนองบัวลำภู ระยะทาง ๔๓.๙๗ กิโลเมตร และไกลที่สุด คือจังหวัดนครพนม ระยะทาง ๒๔๖.๓๒ กิโลเมตร)

(๔) ศาลปกครองอุบลราชธานี มีเขตอำนาจศาลปกครองในพื้นที่ ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ และอำนาจเจริญ โดยมีระยะทางจากจังหวัดในเขตอำนาจศาลฯ ถึงจังหวัดที่ตั้งศาลฯ เฉลี่ย ๑๐๓.๓๙ กิโลเมตร (ใกล้ที่สุด คือจังหวัดศรีสะเกษ ระยะทาง ๖๖.๘๓ กิโลเมตร และไกลที่สุด คือจังหวัดร้อยเอ็ด ระยะทาง ๑๗๐.๔๗ กิโลเมตร)

๓.๔ ภาคตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ ศาลปกครองระยอง (เปิดทำการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖) โดยมีเขตอำนาจศาลปกครองในพื้นที่ ๗ จังหวัด (ไม่มีการปรับปรุงเขตอำนาจศาลฯ) ประกอบด้วยจังหวัดระยอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี และสระแก้ว โดยมีระยะทางจากจังหวัดในเขตอำนาจศาลฯ ถึงจังหวัดที่ตั้งศาลฯ เฉลี่ย ๑๕๐.๕๔ กิโลเมตร (ใกล้ที่สุด คือจังหวัดชลบุรี ระยะทาง ๙๓.๐๑ กิโลเมตร และไกลที่สุด คือจังหวัดสระแก้ว ระยะทาง ๒๓๓.๕๒ กิโลเมตร)

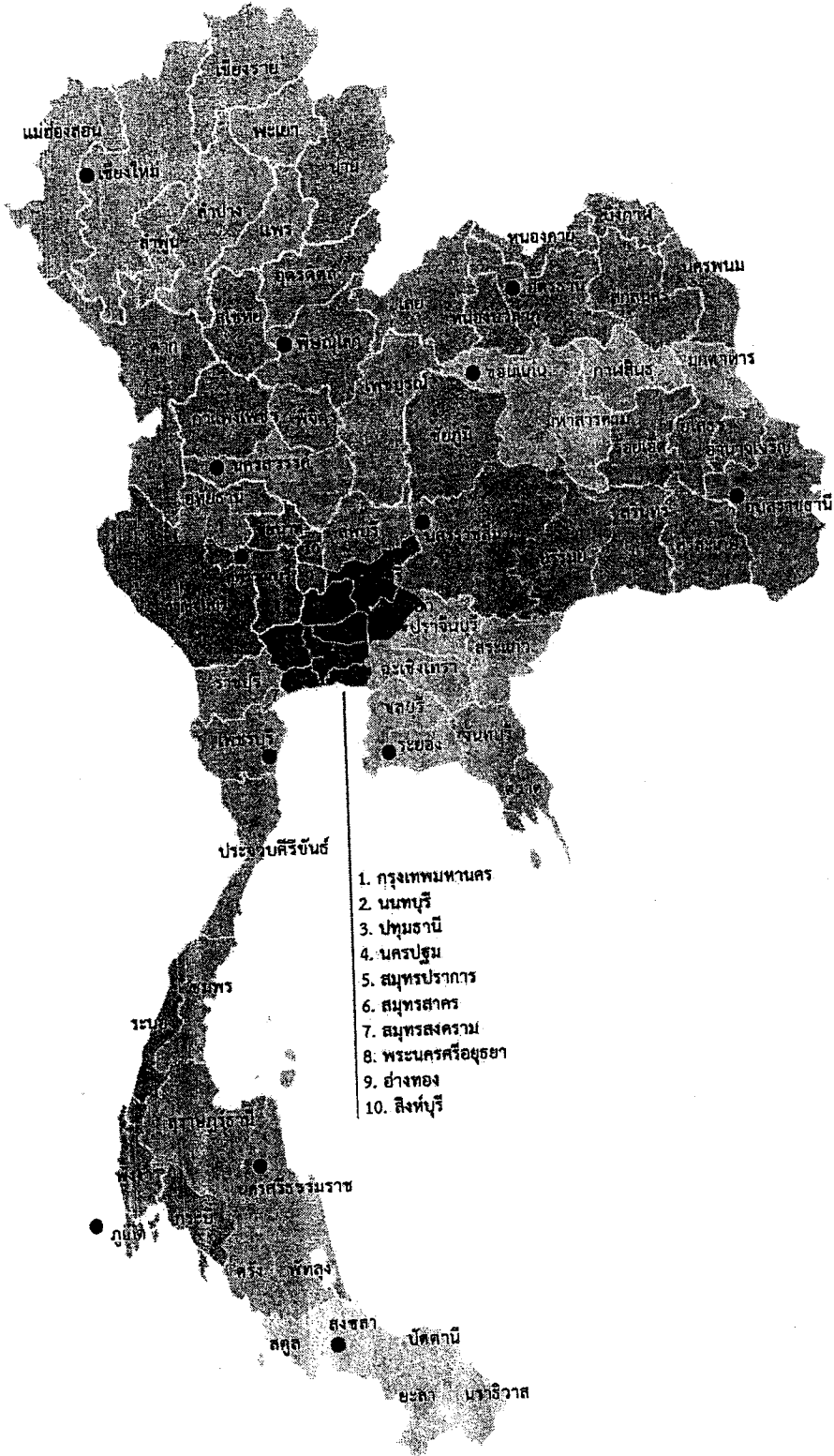
๓.๕ ภาคใต้ ประกอบด้วย ศาลปกครองสงขลา (เปิดทำการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔) ศาลปกครองนครศรีธรรมราช (เปิดทำการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖) และศาลปกครองภูเก็ต (จัดตั้งใหม่)

(๑) ศาลปกครองสงขลา มีเขตอำนาจศาลปกครองในพื้นที่ ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสงขลา นราธิวาส ปัตตานี ยะลา และสตูล โดยมีระยะทางจากจังหวัดในเขตอำนาจศาลฯ ถึงจังหวัดที่ตั้งศาลฯ เฉลี่ย ๑๓๖.๘๕ กิโลเมตร (ใกล้ที่สุด คือจังหวัดปัตตานี ระยะทาง ๑๐๑.๗๘ กิโลเมตร และไกลที่สุด คือจังหวัดนราธิวาส ระยะทาง ๑๙๐.๖๕ กิโลเมตร)

(๒) ศาลปกครองนครศรีธรรมราช มีเขตอำนาจศาลปกครองในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง และสุราษฎร์ธานี โดยมีระยะทางจากจังหวัดในเขตอำนาจศาลฯ ถึงจังหวัดที่ตั้งศาลฯ เฉลี่ย ๑๒๓.๙๖ กิโลเมตร (ใกล้ที่สุด คือจังหวัดพัทลุง ระยะทาง ๑๐๑.๕๕ กิโลเมตร และไกลที่สุด คือจังหวัดสุราษฎร์ธานี ระยะทาง ๑๔๓.๒๓ กิโลเมตร)

(๓) ศาลปกครองภูเก็ต มีเขตอำนาจศาลปกครองในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา และระนอง โดยมีระยะทางจากจังหวัดในเขตอำนาจศาลฯ ถึงจังหวัดที่ตั้งศาลฯ เฉลี่ย ๑๘๗.๖๖ กิโลเมตร (ใกล้ที่สุด คือจังหวัดพังงา ระยะทาง ๘๙.๓๒ กิโลเมตร และไกลที่สุด คือจังหวัดระนอง ระยะทาง ๓๐๐ กิโลเมตร) และแม้ว่าระยะทางจากจังหวัดระนอง ถึงจังหวัดภูเก็ตจะมีระยะทางไกลประมาณ ๓๐๐ กิโลเมตร แต่ก็ใกล้กว่าปัจจุบันที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองนครศรีธรรมราช ซึ่งมีระยะทางประมาณ ๓๕๖ กิโลเมตร และเส้นทางคมนาคมในปัจจุบันมีความสะดวกมาก อีกทั้ง ปริมาณคดีของจังหวัดระนองปัจจุบันมีเพียง ๑๔๕ คดี หรือเฉลี่ยประมาณปีละ ๑๔.๑๕ คดีเท่านั้น นอกจากนี้การจัดตั้งศาลปกครองที่จังหวัดภูเก็ตซึ่งเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคและมีสนามบินนานาชาติยังจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาให้เป็นศูนย์กลาง (Hub) ในทางวิชาการของศาลปกครองในพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งสามารถใช้เป็นพื้นที่จัดสัมมนาทางวิชาการระดับประเทศและระหว่างประเทศ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนการศึกษาดูงานด้านกิจการศาลปกครองและกระบวนการยุติธรรมทางปกครองได้อย่างดีอีกด้วย

แผนที่แสดงเขตอำนาจของศาลปกครองชั้นต้น
ตามแผนการเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคใหม่

๔. ประโยชน์จากการปรับแผนการเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาค

การปรับปรุงแผนการเปิดทำการศาลปกครอง โดยเฉพาะการจัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคเพิ่มเติมทั้ง ๓ แห่งดังกล่าว จะเกิดประโยชน์สำคัญหลายด้านทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนผู้รับบริการ การบริหารงานคดีปกครอง ภาระด้านงบประมาณแผ่นดิน และประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองโดยรวม ดังนี้

๔.๑ ประชาชนได้รับความสะดวกยิ่งขึ้นในการติดต่อขอรับบริการจากศาลปกครอง รวมทั้งสามารถช่วยบรรเทาความเดือดร้อนทั้งในด้านภาระค่าใช้จ่ายและเวลาในการเดินทางไปรับบริการที่ศาลปกครอง

๔.๒ ลดภาระด้านงบประมาณ เนื่องจากศาลปกครองจะพิจารณาเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคเฉพาะในพื้นที่ที่มีความจำเป็นและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนเป็นหลักซึ่งจะช่วยเสริมสร้างศรัทธา ความเชื่อมั่น และความพึงพอใจของประชาชนมากยิ่งขึ้น

๔.๓ การบริหารจัดการงานคดีของศาลปกครองชั้นต้นทั้งในเรื่องของการพิจารณาพิพากษาคดีและการบังคับคดีในศาลปกครองภูมิภาคแต่ละแห่งจะเกิดประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น เนื่องจากศาลปกครองที่เปิดเพิ่มสามารถแบ่งเบาภาระด้านปริมาณคดีของศาลปกครองในพื้นที่ใกล้เคียงด้วย

๔.๔ การเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคเพิ่มดังกล่าว จะก่อให้เกิดภาระงบประมาณด้านบุคลากร และงบประมาณดำเนินงานไม่มากนัก เนื่องจากสามารถถ่ายโอนหรือเกลี่ยบุคลากร งบประมาณ ตลอดจนวัสดุครุภัณฑ์ จากศาลปกครองเดิมไปยังศาลปกครองในภูมิภาคที่เปิดใหม่ได้

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับศาลปกครอง*

ศาลปกครองเป็นองค์กรฝ่ายตุลาการที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีปกครองซึ่งหมายถึงคดีพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน และข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันเอง โดยที่ข้อพิพาทเหล่านั้นเกิดจากการที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร หรือเป็นคดีอันเนื่องมาจากการกระทำละเมิดหรือความรับผิดชอบอื่น ของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรืออันเนื่องมาจากสัญญาทางปกครอง

การจัดตั้งศาลปกครองส่วนหนึ่งเป็นผลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่กำหนดให้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นอีกศาลหนึ่งแยกต่างหากจากศาลยุติธรรม ในอดีตประเทศไทยมีศาลยุติธรรมเป็นศาลที่ทำหน้าที่พิจารณาคดีทุกประเภท ซึ่งทางวิชาการเรียกว่า “ระบบศาลเดี่ยว” แต่เมื่อจัดตั้งศาลปกครองจึงถือได้ว่าการเปลี่ยนระบบศาลของไทยเป็น “ระบบศาลคู่” โดยศาลปกครองทำหน้าที่เป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการในกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง (Administrative Justice) เพื่อวินิจฉัยชี้ขาดคดีปกครองแยกต่างหากจากคดีแพ่งและคดีอาญา

เขตอำนาจศาลปกครอง^๑

ศาลปกครองมีเขตอำนาจ (เขตพื้นที่ที่อยู่ใต้อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง) และมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีหรืออำนาจของศาลปกครอง (อำนาจของศาลปกครองที่จะพิจารณาพิพากษาคดีปกครองประเภทต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด) แบ่งออกเป็น ๒ ชั้นคือ ศาลปกครองสูงสุด และศาลปกครองชั้นต้น

๑). ศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดมีศาลเดียวจึงไม่มีข้อจำกัดด้านเขตอำนาจ ดังนั้น คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองสูงสุด ไม่ว่าจะมูลคดีจะเกิดที่ใด หรือผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนาอยู่ที่ใดก็สามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดได้ เพียงแต่ต้องยื่นฟ้องให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ คดีนั้นต้องยื่นฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุดโดยตรง ถ้าเป็นคดีตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) และ (๓) หรือยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองชั้นต้น ถ้าเป็นคดีอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นตาม มาตรา ๑๑ (๔)

ในศาลปกครองสูงสุด มีตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง คือ

- (๑) ประธานศาลปกครองสูงสุด
- (๒) รองประธานศาลปกครองสูงสุด
- (๓) ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด
- (๔) ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

* เรียบเรียงโดย : นางพัชรา พุกเศรษฐี, วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย๑ สำนักกฎหมาย

^๑ ที่มา : ศาลปกครอง. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก

http://www.admincourt.go.th/00_web/01_court/01_area.htm

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕

จำนวนตุลาการในองค์คณะของศาลปกครองสูงสุด

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้วางหลักในการคุ้มครองสิทธิของประชาชนให้ได้รับการพิจารณาพิพากษาคดีจากศาลอย่างยุติธรรม โดยบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓๖ ว่า การนั่งพิจารณาคดีของศาลต้องมีผู้พิพากษาหรือตุลาการครบองค์คณะ และผู้พิพากษาหรือตุลาการที่มีได้นั่งพิจารณาคดีใดจะทำคำพิพากษาหรือคำวินิจฉัยคดีนั้นมิได้เว้นแต่จะมีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ ในศาลปกครองสูงสุดต้องมีตุลาการอย่างน้อย ๕ คนจึงจะเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษา

อย่างไรก็ตาม ในวิธีพิจารณาคดีปกครองยังมีตำแหน่งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดในกระบวนการพิจารณาอีก ๒ ตำแหน่งที่มีความสำคัญ แต่มิได้มีการกำหนดให้ผูกพันกับบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งคือ ตำแหน่งตุลาการเจ้าของสำนวนที่แต่งตั้งโดยตุลาการหัวหน้าคณะจากตุลาการในองค์คณะนั้น ตุลาการอีกตำแหน่งในกระบวนการพิจารณา คือ ตุลาการผู้แถลงคดี ซึ่งประธานศาลปกครองสูงสุดจะแต่งตั้งจากตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือจะแต่งตั้งจากตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นก็ได้

คดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครองสูงสุด

คดีปกครองที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองสูงสุด ๔ ประเภท ตามมาตรา ๑๑ คือ

(๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตามที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดประกาศกำหนด ซึ่งปัจจุบันที่ประชุมใหญ่ฯ ยังมีได้ประกาศกำหนดให้คดีพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุดได้จึงต้องฟ้องคดีดังกล่าวต่อศาลปกครองชั้นต้น เพราะเป็นคดีตามมาตรา ๙(๑) อยู่แล้วและเมื่อใดที่มีประกาศกำหนดของที่ประชุมใหญ่ฯ ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทใดฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุดได้ ก็ต้องใช้หลักเกณฑ์ตามมาตรา ๙ (๑) อำนาจของศาลในการพิพากษาคดีจะเป็นไปตามมาตรา ๗๒ (๑)

(๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกา หรือกฎที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี หรือโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เช่น คดีพิพาทเกี่ยวกับการฟ้องขอให้เพิกถอน พระราชกฤษฎีกาที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ระดับพระราชบัญญัติ โดยปกติคดีประเภทนี้ก็เป็นคดีลักษณะเดียวกับคดีตามมาตรา ๙(๑) นั่นเองแต่ด้วยความสำคัญของกฎดังกล่าวจึงให้ฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุดได้โดยตรง อำนาจของศาลในการพิพากษาคดีจะเป็นไปตามมาตรา ๗๒ (๑)

(๓) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจของศาลปกครองสูงสุด เช่น คดีพิพาทเกี่ยวกับการประกาศให้มีการออกเสียงประชามติโดยไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมายตามมาตรา ๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ปัจจุบันไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายเฉพาะดังกล่าว

(๔) คดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น คดีประเภทนี้มีการกำหนดขั้นตอนการตรวจอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์และการพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีอุทธรณ์ไว้โดยเฉพาะ

อนึ่ง คดีตาม (๑) และ (๒) ข้างต้น ผู้ฟ้องคดีอาจเรียกค่าเสียหายตามมาตรา ๙ (๓) ไปพร้อมกันก็ได้ ซึ่งศาลปกครองสูงสุดก็จะมีอำนาจพิพากษาเช่นเดียวกับศาลชั้นต้น ดังที่กล่าวมาแล้ว

๒). ศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองชั้นต้น แบ่งออกเป็น

(๑) ศาลปกครองกลาง

ตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร โดยมีเขตอำนาจตลอดท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัด นครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัด สมุทรสงครามและจังหวัดสมุทรสาคร ตามมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาล ปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และในระหว่างที่ศาลปกครองในภูมิภาคยังมีได้ มีเขตอำนาจในท้องที่ใดให้ศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจในท้องที่นั้นด้วย ตามมาตรา ๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

(๒) ศาลปกครองในภูมิภาค

มีเขตอำนาจครอบคลุมพื้นที่จังหวัดตามที่กำหนดในมาตรา ๙๔ แต่ในระหว่าง ที่ยังไม่อาจเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคครบตามที่กำหนด ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาล ปกครองสูงสุดมีอำนาจออกประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้ศาลปกครองในภูมิภาคที่เปิด ทำการแล้วมีเขตอำนาจในจังหวัดใดที่อยู่ใกล้เคียงกับศาลปกครองนั้นเพิ่มเติมได้ตามที่สมควร ปัจจุบันมีจำนวน ๙ แห่ง คือ ศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลปกครองสงขลา ศาลปกครองนครราชสีมา ศาลปกครองขอนแก่น ศาลปกครองพิษณุโลก ศาลปกครองระยอง ศาลปกครองนครศรีธรรมราช ศาลปกครองอุดรธานี และศาลปกครองอุบลราชธานี โดยมีเขตอำนาจครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ดังนี้

๑. ศาลปกครองเชียงใหม่ มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัด เชียงราย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัด น่าน จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ และจังหวัดอุตรดิตถ์

๒. ศาลปกครองสงขลา มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดตรัง จังหวัดพัทลุงจังหวัด สงขลา และจังหวัดสตูลและมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา

๓. ศาลปกครองนครราชสีมา มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัด นครราชสีมา และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์

๔. ศาลปกครองขอนแก่น มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดขอนแก่น จังหวัด กาลสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดมุกดาหาร

๕. ศาลปกครองพิษณุโลก มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัด ตาก จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพิจิตร จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดสุโขทัย

๖. ศาลปกครองระยอง มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดจันทบุรี จังหวัด ฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดสระแก้ว

๗. ศาลปกครองนครศรีธรรมราช มีเขตอำนาจท้องที่จังหวัดกระบี่ จังหวัด นครศรีธรรมราช จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดสุราษฎร์ธานี และมีเขตอำนาจเพิ่มเติม ในจังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง

๘. ศาลปกครองอุดรธานี มีเขตอำนาจท้องที่จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัด หนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดนครพนม จังหวัดบึงกาฬ และจังหวัดสกลนคร

๙. ศาลปกครองอุบลราชธานี มีเขตอำนาจท้องที่จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดอำนาจเจริญ

ในศาลปกครองชั้นต้นมีตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง คือ

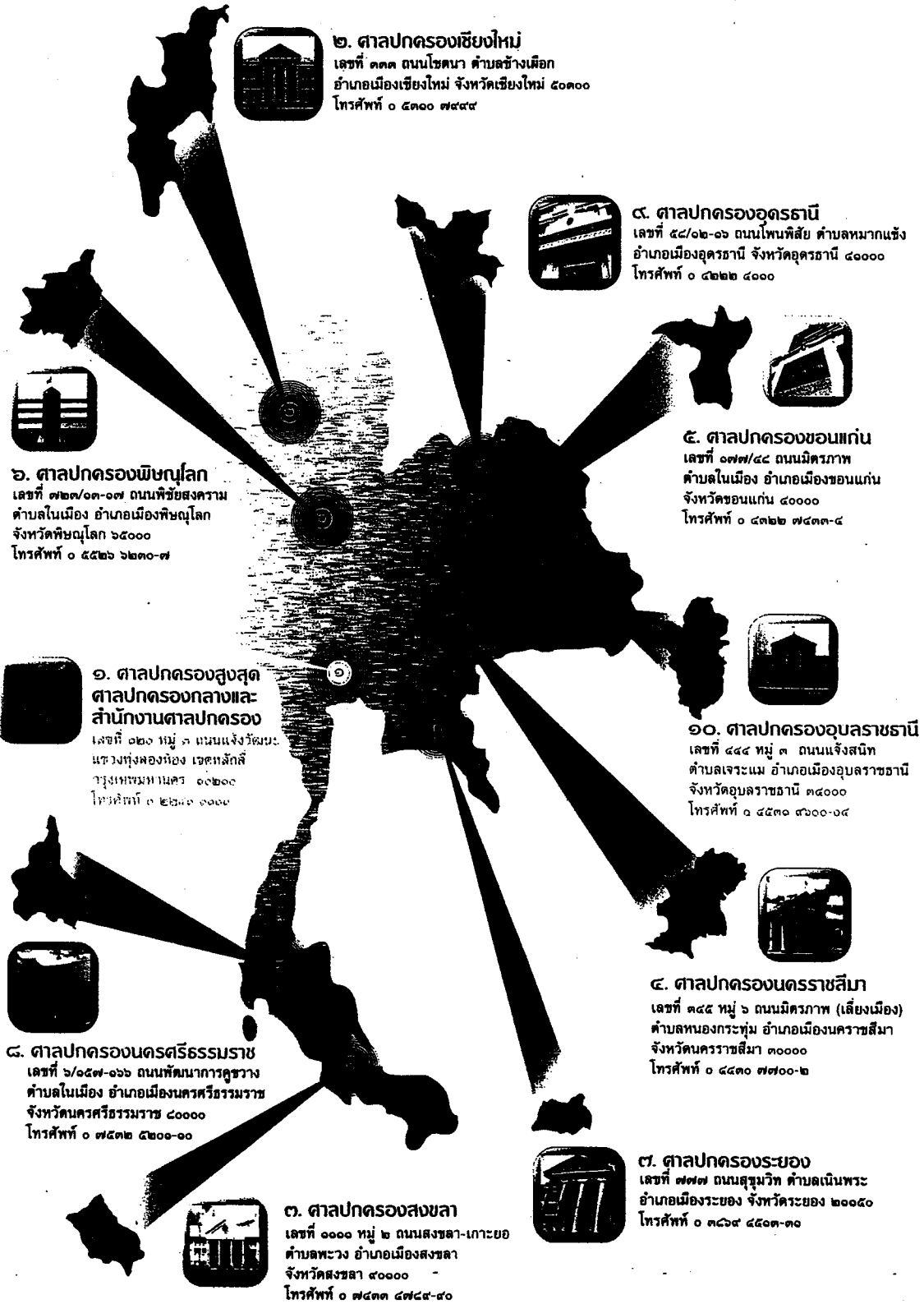
- (๑) อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น
- (๒) รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น
- (๓) ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น
- (๔) ตุลาการศาลปกครองชั้นต้น

ในศาลปกครองชั้นต้นต้องมีตุลาการอย่างน้อย ๓ คน จึงจะเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาสำหรับตำแหน่งตุลาการเจ้าของสำนวนนั้น ตุลาการหัวหน้าคณะจะแต่งตั้งจากตุลาการในองค์คณะซึ่งอาจเป็นตุลาการหัวหน้าคณะเองก็ได้ และในกรณีที่มีการกำหนดให้องค์คณะประกอบด้วยตุลาการตำแหน่งใด ไม่ว่าจะ เป็นอธิบดี รองอธิบดี หัวหน้าคณะ หรือตุลาการในศาลปกครองคนใดเป็นองค์คณะ ตุลาการคนนั้นก็อาจได้รับการกำหนดให้เป็นตุลาการเจ้าของสำนวนได้ตุลาการอีกตำแหน่งในกระบวนการพิจารณา คือ ตุลาการผู้แถลงคดี ซึ่งอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นจะแต่งตั้งจากตุลาการศาลปกครองชั้นต้นในศาลปกรองนั้น

สถานที่ตั้ง^๒

- ศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองกลาง และสำนักงานศาลปกครอง
- ศาลปกครองส่วนภูมิภาค

^๒ ที่มา : รายงานการปฏิบัติงาน ของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ประจำปี ๒๕๕๓

แผนยุทธศาสตร์ศาลปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๗^๖

เพื่อให้การพัฒนาการดำเนินงานของศาลปกครองเกิดผลสัมฤทธิ์ สามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชนและทุกภาคส่วนของสังคม ศาลปกครองจึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ศาลปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๗ โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์

ศาลปกครองเป็นสถาบันหลักของประเทศที่ใช้อำนาจตุลาการอำนวยความยุติธรรมเกี่ยวกับข้อพิพาททางปกครอง โดยมุ่งให้เกิดความสมดุลในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ของประชาชน และการดำเนินงานของรัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะ

พันธกิจ

- ๑) พิจารณาพิพากษาคดีด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม
- ๒) บังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครอง
- ๓) วางหลักกฎหมายเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเผยแพร่คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครอง
- ๔) พัฒนาเผยแพร่ และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านกฎหมายมหาชนให้แก่ประชาชนและหน่วยงานทางปกครอง รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เป้าประสงค์หลัก

- ๑) คู่กรณีได้รับการอำนวยความยุติธรรมทางปกครองด้วยความเสมอภาค โปร่งใส รวดเร็ว และมีคุณภาพ
- ๒) คู่กรณีได้รับการเยียวยาตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองอย่างครบถ้วน
- ๓) หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐนำหลักกฎหมายที่เป็นแนวทางการปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองไปใช้เพื่อลดการเกิดข้อพิพาททางปกครองและคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ
- ๔) ศาลปกครองเป็นศูนย์กลางวิชาการด้านกฎหมายมหาชนเพื่อให้ประชาชนหน่วยงานทางปกครอง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ สามารถนำความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายมหาชนไปใช้คุ้มครองสิทธิเสรีภาพ

ยุทธศาสตร์ศาลปกครอง

ศาลปกครองได้กำหนดยุทธศาสตร์เชิงรุกที่เหมาะสมเพื่อใช้เป็นทิศทางการดำเนินงานระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๗ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้ง เพื่อเร่งยกระดับมาตรฐานการทำงานของศาลปกครองให้อยู่ในระดับสูงประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

^๖ ที่มา : แผนยุทธศาสตร์ศาลปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๗ [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก

http://www.admincourt.go.th/00_web/01_court/001-2.pdf

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการอำนวยความสะดวกทางปกครองให้เป็นที่เชื่อมั่นแก่
สังคมไทย
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาหลักกฎหมายและองค์ความรู้เพื่อให้เป็นศูนย์กลางวิชาการ
ด้านกฎหมายมหาชนที่เป็นที่ยอมรับ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและเสริมสร้างการปฏิบัติราชการ
ที่ดีให้แก่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อมุ่งสู่องค์กรที่มี
ขีดสมรรถนะสูง
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์การเพื่อเอื้อต่อการปฏิบัติภารกิจของ
ศาลปกครอง
-

กรอบอัตรากำลังตุลาการศาลปกครองและเจ้าหน้าที่
ศาลปกครองนครสวรรค์
ตั้งแต่เปิดทำการ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕^๑

ตำแหน่ง	กรอบ (อัตรา)
ตุลาการศาลปกครอง	๑๐
เจ้าหน้าที่	๑๐๙
- พนักงานคดีปกครอง	๖๑
- เจ้าหน้าที่ศาลปกครอง	๑๔
- พนักงานศาลปกครอง	๓๔
รวม	๑๑๙

สถิติคดีปกครองในพื้นที่เขตอำนาจศาลปกครองจังหวัดนครสวรรค์
จำแนกรายจังหวัด
ตั้งแต่เปิดทำการ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕^๒

จังหวัด	ปริมาณคดีในพื้นที่สะสม (คดี)
นครสวรรค์	๖๓๔
ชัยนาท	๑๖๘
เพชรบูรณ์	๓๕๕
อุทัยธานี	๑๓๔
รวม	๑,๒๙๑

^๑ สำนักบริหารยุทธศาสตร์ สำนักงานศาลปกครอง ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕

^๒ เฟิงอ้าง

สถิติคดีปกครองในภาพรวมของศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น
ตั้งแต่เปิดทำการ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔^๓

ศาลปกครอง	คดีรับเข้า (คดี)	คดีแล้วเสร็จ		คดีค้าง	
		จำนวน (คดี)	ร้อยละ	จำนวน (คดี)	ร้อยละ
ศาลปกครอง สูงสุด	๑๘,๒๗๐.๐๐	๑๒,๐๖๐.๐๐	๖๖.๐๑	๖,๒๑๐.๐๐	๓๓.๙๙
ศาลปกครอง ชั้นต้น	๕๐,๙๙๙.๐๐	๔๒,๓๔๔.๐๐	๘๓.๐๓	๘,๖๕๕.๐๐	๑๖.๙๗
รวม	๖๙,๒๖๙.๐๐	๕๔,๔๐๔.๐๐	๗๘.๕๔	๑๔,๘๖๕.๐๐	๒๑.๔๖

^๓ เพิ่งอ้าง

บทวิเคราะห์เขตอำนาจศาลปกครองจังหวัดนครสวรรค์*

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเดิมในการจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์นั้น ให้มีเขตตลอดท้องที่ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี เพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนในท้องที่ดังกล่าว

แต่ในชั้นของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ของ สภาผู้แทนราษฎรนั้น ได้มีการแก้ไขเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยตัดจังหวัดลพบุรี ออกจากเขตอำนาจของศาลปกครองนครสวรรค์ และเพิ่มจังหวัดชัยนาท ให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองนครสวรรค์แทน

โดยเหตุผลที่ตัดจังหวัดลพบุรี ออกจากเขตอำนาจของศาลปกครองนครสวรรค์นั้นเนื่องจากจังหวัดลพบุรีเป็นจังหวัดที่มีสภาพพื้นที่ขนาดใหญ่มาก ประกอบกับในอนาคตอาจจะมีการจัดตั้งศาลปกครองลพบุรี ตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๙๔ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่กำหนดให้ ในวาระเริ่มแรก ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาค ดังต่อไปนี้ ศาลปกครองลพบุรี ตั้งอยู่ในจังหวัดลพบุรี โดยมีเขตตลอดท้องที่ จังหวัดนครนายก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี และจังหวัดอ่างทอง

สำหรับเหตุผลที่เพิ่มจังหวัดชัยนาท ให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองนครสวรรค์นั้น เนื่องจากเดิม จังหวัดชัยนาท อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองสุพรรณบุรี โดยระยะทางจากจังหวัดชัยนาทถึงที่ตั้งศาลปกครองสุพรรณบุรี เฉลี่ยระยะทางประมาณ ๙๒.๖๒ กิโลเมตร ซึ่งเป็นระยะทางที่ไกลมาก แต่ถ้ากำหนดให้จังหวัดชัยนาท อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองนครสวรรค์ ก็จะเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนทั้งในด้านภาระค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการเดินทางได้

ดังนั้น คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ของ สภาผู้แทนราษฎรนั้น ได้มีการแก้ไข การจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ ให้มีเขตตลอดท้องที่ ประกอบด้วย จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดอุทัยธานี

---

* เรียบเรียงโดย : นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

ข้อดี

๑. เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนในด้านภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนในการเดินทางไปรับบริการที่ศาลปกครอง
๒. เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนในเรื่องระยะเวลาในการเดินทางซึ่งทำให้ประชาชนได้รับความสะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น

ข้อเสีย

อาจก่อให้เกิดภาระงบประมาณด้านบุคลากร และงบประมาณในการดำเนินงานจากศาลปกครองเดิมไปยังศาลปกครองในภูมิภาคที่เปิดใหม่

บทวิเคราะห์สภาพปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินงานขององค์กร*

ศาลปกครองได้ทำหน้าที่ในการสร้างหลักประกันความเป็นธรรมทางปกครองแก่สังคมไทย โดยสร้างดุลยภาพระหว่างการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลและประโยชน์สาธารณะมาโดยตลอด เป็นเวลา ๑๐ ปี นับตั้งแต่เปิดทำการศาลปกครอง เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ผลการดำเนินงานได้รับความเชื่อมั่นจากสังคมไทยในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง การสำรวจความเชื่อมั่นในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครองสูงถึงร้อยละ ๘๘.๗๐

แม้ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ศาลปกครองได้มีบทบาทในการพิจารณาพิพากษาคดีสำคัญที่มีผลกระทบในวงกว้างและได้รับความสนใจจากสาธารณะจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นคดีเกี่ยวกับการใช้อำนาจในการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยของหน่วยงานทางปกครอง คดีเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือคดีเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคม แต่ก็ยังมีปัญหาและข้อจำกัดบางประการที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยเมื่อพิจารณาเชิงองค์รวมสามารถจำแนกสภาพปัญหาและข้อจำกัดออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินการด้านคดีซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนและประโยชน์สาธารณะ ส่วนกลุ่มที่สองเป็นปัญหาและข้อจำกัดเกี่ยวกับการบริหารจัดการภายในองค์กร

ปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินงานด้านคดี

๑. ปริมาณคดีที่ฟ้องต่อศาลปกครองมีปริมาณมาก โดยเฉพาะคดีที่ฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุด เนื่องจากระบบการดำเนินคดีของศาลปกครอง คู่กรณีสามารถอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นได้ทุกกรณี ทั้งนี้ ในอนาคตปริมาณคดีของศาลปกครองสูงสุดจะยิ่งเพิ่มมากขึ้นอย่างไม่เคยมีมาก่อน โดยปัจจัยสำคัญมีผลมาจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ผู้ที่ถูกสั่งลงโทษทางวินัยที่ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม หรือ ก.พ.ค. สามารถยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด ทำให้องค์กรกลางการบริหารบุคคลหลายแห่งได้ดำเนินการหรือมีการเตรียมการในการแก้ไขกฎหมาย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามแนวทางของ ก.พ.ค.

๒. คดีมีความยุ่งยากและซับซ้อนมากขึ้นรวมทั้งมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะคดีใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้นในอนาคต เช่น ลักษณะคดีด้านเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และการสาธารณสุข เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นต้น ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ใช้เวลาในการพิจารณาคดีค่อนข้างนาน ทำให้ปริมาณคดีค้างสะสมมีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับจำนวนตุลาการศาลปกครองไม่สอดคล้องกับปริมาณคดี แม้จะได้มีการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกตุลาการเป็นประจำทุกปี แต่ก็ยังไม่สามารถสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมได้ตามจำนวนที่ต้องการ ทำให้ตุลาการที่มีอยู่ในปัจจุบันต้องรับภาระงานที่หนักมาก เพื่อที่จะเร่งรัดพิจารณาคดีอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองให้แก่คู่กรณีในเวลาอันรวดเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

* ที่มา : รายงานการปฏิบัติงาน ของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ประจำปี ๒๕๕๓

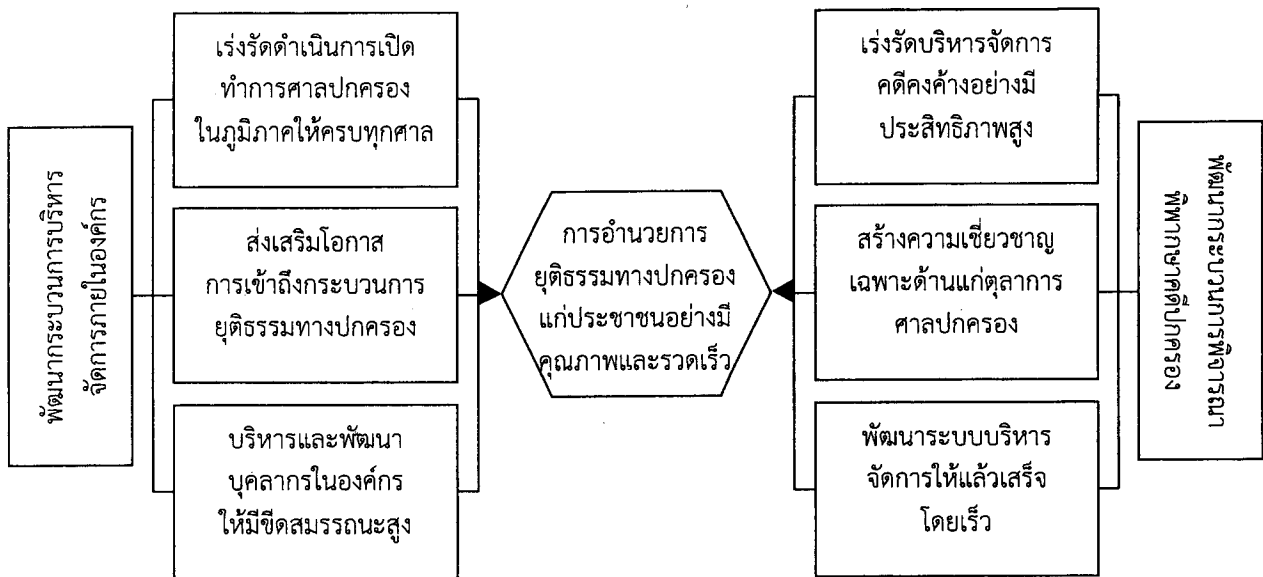
๓. ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในเรื่องเขตอำนาจศาล แม้ว่าศาลปกครองจะให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนในเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังพบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีปัญหาในเรื่องเขตอำนาจศาลอยู่ไม่น้อย บางครั้งต้องนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ส่งผลให้คดีล่าช้า ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้เสียหายได้รับผลกระทบและอาจไม่สามารถเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายได้ทันเวลา

ปัญหาและข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการภายในองค์กร

๑) การเปิดทำการศาลปกครองยังไม่เพียงพอต่อการรองรับการให้บริการประชาชน ปัจจุบันมีศาลปกครองที่เปิดดำเนินการแล้ว จำนวน ๑๑ แห่ง ประกอบด้วยศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองกลาง ซึ่งอยู่ในส่วนกลางและศาลปกครองในภูมิภาคอีก ๙ แห่ง ภาคเหนือ ได้แก่ ศาลปกครองเชียงใหม่และศาลปกครองพิษณุโลก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ศาลปกครองนครราชสีมา ศาลปกครองขอนแก่น ศาลปกครองอุดรธานี และศาลปกครองอุบลราชธานี (เปิดทำการในปี พ.ศ. ๒๕๕๔) ภาคตะวันออก ได้แก่ ศาลปกครองระยอง และภาคใต้ ได้แก่ ศาลปกครองสงขลาและศาลปกครองนครศรีธรรมราช โดยแม้ศาลปกครองจะเปิดดำเนินการเพิ่มขึ้นอีก ๑ แห่ง ดังกล่าวก็ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ประชาชนเกิดความสะดวกในการเข้าถึงบริการของศาลปกครอง

๒) การขาดแคลนบุคลากรศาลปกครอง ปัญหาดังกล่าวนี้เป็นปัญหาต่อเนื่องจากปีก่อน ๆ เนื่องจากกระบวนการยุติธรรมทางปกครองของไทยกำลังอยู่ในช่วงการพัฒนาบุคลากรด้านกฎหมายมหาชนที่มีความเชี่ยวชาญซึ่งมีจำนวนน้อย จึงเป็นข้อจำกัดในการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่เหมาะสมในการดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองได้ครบตามกรอบอัตรากำลัง

แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของการแก้ไขปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินงาน
ของศาลปกครองที่ส่งผลต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองแก่ประชาชน

ศาลปกครอง : คู่ทศวรรษที่สองของศาลปกครอง... มุ่งสร้างหลักประกันความเป็นธรรมให้กับสังคม*

๙ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นวันที่ "ศาลปกครอง" ได้ทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก ยุติธรรมทางปกครองให้แก่ประชาชนมาครบรอบ ๑๐ ปี ซึ่งระยะเวลาแค่เพียง ๑๐ ปีนี้ มีข้อพิพาทเข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองเป็นจำนวนมากถึงหกหมื่นกว่าคดี!!

คดีปกครอง คือคดีประเภทใด ทำไมจึงมีปริมาณคดีที่เข้าสู่ศาลปกครองสูงถึงเพียงนี้ คดีปกครองก็คือ คดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันเองโดยที่ข้อพิพาทเหล่านั้นเกิดจากการที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร หรือเป็นคดีอันเนื่องมาจากการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรืออันเนื่องมาจากสัญญาทางปกครอง นั่นเอง

จากสถิติภาพรวมในการพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งจัดทำโดยสำนักนโยบายและแผนสำนักงานศาลปกครอง พบว่า ตลอดระยะเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา ศาลปกครองได้พิจารณาพิพากษาคดีเพื่ออำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครอง และสร้างดุลยภาพระหว่างการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลและประโยชน์สาธารณะมาโดยตลอด จนถึงปัจจุบัน ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ มีคดีที่รับเข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองจำนวนทั้งสิ้น ๖๓,๑๔๘ คดี โดยคดีรับเข้าในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.๒๕๔๙-๒๕๕๓) มีปริมาณคดีที่เพิ่มสูงขึ้นมาก เมื่อเทียบกับจำนวนคดีในช่วงระยะเวลา ๕ ปีแรกของการเปิดทำการศาลปกครอง (พ.ศ.๒๕๔๔-๒๕๔๘) โดยมีคดีที่รับเข้าสู่การพิจารณาสูงถึง ๖,๒๐๐ ถึง ๗,๒๐๐ คดีต่อปี หรือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๖,๘๗๘ คดีต่อปี

ในส่วนของคดีแล้วเสร็จนั้น พบว่า ศาลปกครองสามารถพิจารณาคดีได้แล้วเสร็จจำนวนทั้งสิ้น ๔๘,๘๘๙ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๗.๔๒ และยังคงมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา จำนวน ๑๔,๒๕๙ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕๘ ของคดีรับเข้าทั้งหมด โดยเมื่อพิจารณากับจำนวนตุลาการศาลปกครอง ซึ่งมีจำนวนเพียง ๒๑๓ คน (เป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑๙ คน จากกรอบ ๓๙ อัตรา และเป็นตุลาการศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๑๙๔ คน จากกรอบ ๓๔๖ อัตรา) แล้วจะเห็นว่า ศาลปกครองได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยภาระงานที่หนักมาโดยตลอด ด้วยหวังว่าจะช่วยแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่คู่กรณีได้โดยเร็ว

ทั้งนี้ ในจำนวนคดีที่รับเข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองหกหมื่นกว่าคดีนั้น เมื่อจำแนกตามชั้นศาลแล้ว เป็นคดีรับเข้าของศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑๖,๓๓๓ คดี

* ที่มา : หนังสือพิมพ์บ้านเมือง,คอลัมน์ : บทความ... ศาลปกครอง:คู่ทศวรรษที่สองของศาลปกครอง...

มุ่งสร้างหลักประกันความเป็นธรรมให้กับสังคม ออนไลน์. [เข้าถึงได้จาก]

<http://www.ryt๙.com/s/bmnd๑๐๔๑๐๙> ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕

ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาแล้วเสร็จ จำนวน ๑๐,๖๗๐ คดี คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๓๓ มีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา จำนวน ๕,๖๖๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๖๗ ของคดีรับเข้าทั้งหมด

ส่วนศาลปกครองชั้นต้น มีปริมาณคดีรับเข้ารวมทั้งสิ้น ๔๖,๘๑๕ คดี ศาลปกครองชั้นต้นสามารถพิจารณาคดีได้แล้วเสร็จรวมทั้งสิ้น ๓๘,๒๑๙ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๑.๖๔ และคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา ๘,๕๙๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๓๖ ของคดีรับเข้าทั้งหมด

เมื่อพิจารณาประเภทของเรื่องที่มีการฟ้องต่อศาลปกครองในรอบ ๑๐ ปีนี้ พบว่า คดีที่มีการฟ้องต่อศาลปกครองมากที่สุดตามลำดับ ได้แก่ คดีที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล และวินัย โดยมีจำนวน ๑๖,๐๕๔ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๙ คดีที่เกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ละเมิด และความรับผิดชอบอื่น จำนวน ๑๒,๐๑๒ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙๓ คดีที่เกี่ยวกับพัสดุ และสัญญาทางปกครอง จำนวน ๙,๑๑๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๓๒ และคดีที่เกี่ยวกับการควบคุมอาคาร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๘,๘๙๙ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๙๙

ในโอกาสที่ศาลปกครองก้าวเข้าสู่ทศวรรษที่สองของการดำเนินงาน ซึ่งได้กำหนดให้เป็น "ทศวรรษแห่งการสร้างหลักประกันความเป็นธรรมในสังคม" นั้น ดร.หัสวุฒิ วิจิตวิริยกุล ประธานศาลปกครองสูงสุด ซึ่งจะเป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อนองค์กรในห้วงทศวรรษนี้ สืบต่อจาก ศ.ดร.อัคราทร จุฬารัตน ได้กำหนดกรอบทิศทาง การดำเนินงานที่สำคัญหลายประการ เพื่อให้ศาลปกครองสามารถเดินหน้าต่อไปในการดำรงไว้ซึ่งธรรมาภิบาลและเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนด้วยการพิพากษาคดีด้วยความเป็นธรรม รวดเร็ว และมีเหตุผล รวมทั้งพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการวางหลักกฎหมายปกครองที่เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการที่ดีของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนี้

ประการแรก เร่งรัดพิจารณาคดีที่ค้างการพิจารณา โดยเฉพาะคดีที่ค้างการพิจารณาเกิน ๒ ปี ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว โดยในปี พ.ศ.๒๕๕๔ มีเป้าหมายจะพิจารณาคดีที่ค้างอยู่ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ ลงไปให้แล้วเสร็จทุกคดี และลดจำนวนคดีที่ค้างพิจารณาตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ ขึ้นมาให้ได้จำนวนมากที่สุด

ประการที่สอง การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครองจะดำเนินการด้วยความรวดเร็วโดยยึดหลักกฎหมาย คำนึงถึงคุณภาพ และความมีเหตุผล โดยตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ เป็นต้นไป ได้กำหนดเป้าหมายความสามารถในการพิจารณาคดีให้ตุลาการศาลปกครองสูงสุดพิจารณาพิพากษาคดีให้แล้วเสร็จไม่น้อยกว่า ๑๒๕ คดีต่อคนต่อปี ส่วนตุลาการศาลปกครองชั้นต้นกำหนดไว้ไม่น้อยกว่า ๖๕ คดีต่อคนต่อปี

ประการที่สาม เพิ่มช่องทางการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางปกครองของประชาชนให้มากขึ้น โดยมีแผนจะเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคเพิ่มขึ้นอีก ๖ แห่ง ประกอบด้วยศาลปกครองที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒ จำนวน ๓ แห่ง คือ ศาลปกครองอุบลราชธานี ศาลปกครองยะลา และศาลปกครองสุพรรณบุรี และศาลปกครองที่อยู่ระหว่างการเสนอร่างกฎหมายจัดตั้งเพิ่มขึ้นใหม่

จำนวน ๓ แห่ง คือ ศาลปกครองเพชรบุรี ศาลปกครองภูเก็ต และศาลปกครองนครสวรรค์
ซึ่งในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ นี้ จะเปิดทำการศาลปกครองอุบลราชธานีเพิ่มขึ้นเป็นแห่งแรก
ส่วนอีก ๕ แห่งที่เหลือจะทยอยเปิดทำการตามความพร้อมของสถานที่และงบประมาณต่อไป

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎร
- : ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ร่าง
พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑)

สารบบ

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....
ซึ่งรัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณาต่อไป ตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ได้บรรจุเข้า
ระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่แล้ว (ชุดที่ ๒๓) และรอการพิจารณารับหลักการในวาระที่หนึ่ง
ของสภาผู้แทนราษฎร จนมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ต่อมา คณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันได้ร้องขอให้รัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ต่อไป ตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖
(สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ได้มีมติเห็นชอบแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎร
จึงได้อนุญาตให้บรรจุร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้าระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ที่ประชุม
สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๘

(นายวิชรินทร์ จอมพลาพล)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑

สำนักงานการประชุม

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

(๒)

(สำเนา)

เลขที่ ๒๑/๒๕๕๓ วันที่ ๑๔ ก.ย. ๒๕๕๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๖๒๕๑

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้รวม ๓ ฉบับ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนิน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... รวม ๓ ฉบับ ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวรวม ๓ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

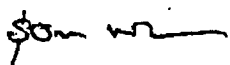
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๕๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๑๕๑

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

วันนา พิมพ์

สุดี ทาน

ศิวะ ตวง

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์
พ.ศ. ....

หลักการ

จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ ให้มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี เพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนในท้องที่จังหวัดดังกล่าว และโดยที่มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า การจัดตั้งและการกำหนดเขตอำนาจของศาลปกครองในภูมิภาค ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๕)

มาตรา ๕ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้ง
ศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. ....
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
นครสวรรค์ พ.ศ. .... รวม ๓ ฉบับ ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้
จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

การจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ตขึ้นในจังหวัดภูเก็ต ให้มีเขตตลอดท้องที่จังหวัด
กระบี่ จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดระนอง การจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรีขึ้นในจังหวัด
เพชรบุรี ให้มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดชุมพร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัด
ราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม และการจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์
ให้มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี นั้น
จะเป็นการอำนวยความสะดวกและอำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ
และประชาชนในท้องที่จังหวัดดังกล่าว และโดยที่มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ ประกอบกับ
มาตรา ๘ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒
บัญญัติว่า การจัดตั้งและการกำหนดเขตอำนาจของศาลปกครองในภูมิภาค ให้กระทำโดย
พระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. ....
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. .... และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
นครสวรรค์ พ.ศ. ....

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. ....

(๑) ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดภูเก็ต เรียกว่า “ศาลปกครอง
ภูเก็ต” และจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศในราชกิจจานุเบกษา
(ร่างมาตรา ๓)

(๒) ให้ศาลปกครองภูเก็ตมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา
จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดระนอง โดยในระหว่างที่ยังไม่ได้เปิดทำการศาลปกครองภูเก็ต ให้ศาลปกครอง
นครสวรรค์มีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองภูเก็ตด้วย ทั้งนี้ บรรดาคดีของเขตท้องที่

จังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองภูเก็ต ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลปกครอง นครศรีธรรมราชในวันเปิดทำการศาลปกครองภูเก็ต ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลปกครอง นครศรีธรรมราช (ร่างมาตรา ๔)

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. ....

(๑) ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดเพชรบุรี เรียกว่า “ศาลปกครองเพชรบุรี” และจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๓)

(๒) ให้ศาลปกครองเพชรบุรีมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดชุมพร จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม โดยในระหว่างที่ยัง ไม่ได้เปิดทำการศาลปกครองเพชรบุรี ให้ศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครอง เพชรบุรีในท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม และให้ศาลปกครองนครศรีธรรมราชมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองเพชรบุรีในท้องที่ จังหวัดชุมพรด้วย ทั้งนี้ บรรดาคดีของเขตท้องที่จังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง เพชรบุรี ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองนครศรีธรรมราชในวันเปิดทำการ ศาลปกครองเพชรบุรี ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครอง นครศรีธรรมราช แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

(๑) ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ เรียกว่า “ศาลปกครองนครสวรรค์” และจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๓)

(๒) ให้ศาลปกครองนครสวรรค์มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี โดยในระหว่างที่ยังไม่ได้เปิดทำการศาล ปกครองนครสวรรค์ ให้ศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองนครสวรรค์ใน ท้องที่จังหวัดลพบุรีและจังหวัดอุทัยธานี และให้ศาลปกครองพิษณุโลกมีเขตอำนาจตลอดถึง เขตศาลปกครองนครสวรรค์ในท้องที่จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดเพชรบูรณ์ด้วย ทั้งนี้ บรรดาคดี ของเขตท้องที่จังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองนครสวรรค์ ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ใน ศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองพิษณุโลกในวันเปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ ให้คง พิจารณาพิพากษาในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองพิษณุโลก แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๔)

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎร

รายงาน
ของ
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์
พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(สำเนา)

ด่วนที่สุด
ที่ ๓๖๗ / ๒๕๕๕

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๘ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งรอการพิจารณารับหลักการในวาระที่หนึ่งของสภาผู้แทนราษฎรชุดที่แล้ว (ชุดที่ ๒๓) จนมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ต่อมารัฐสภาได้มีมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามที่คณะรัฐมนตรีร้องขอตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้คณะกรรมการคณะเดียวกันกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. .... เป็นผู้พิจารณา ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายโกมล จิรชัยสุทธิกุล	๒. นายโกศล ปัทมะ
๓. นายตรีภพ คริสต์รักษา	๔. นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง
๕. นายนิยม เวชกามา	๖. พันตำรวจโท นกุล แสงศิริ
๗. นายบุญดำรง ประเสริฐโสภ	๘. นายประชา ประสพดี
๘. นายประเวศ รักขพล	๑๐. นายประสพ บุษราคัม
๑๑. นายประสาธ ตันประเสริฐ	๑๒. นายประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ
๑๓. นายพชัย ปั่นเกตุ	๑๔. นายพีรพันธุ์ พาลุสุข
๑๕. นายมานพ เกษมณี	๑๖. นายราเมศ รัตนะเชวง
๑๗. นางวราภรณ์ ตั้งภากรณ์	๑๘. นายวัฒนา แซ่ไพเราะ
๑๙. นายวันชัย บุชบา	๒๐. นายวิทยา แก้วภราดัย
๒๑. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	๒๒. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์
๒๓. นายสงกรานต์ จิตสุทธิภากร	๒๔. นายสมชัย วัฒนการุณ
๒๕. นายสทนต์ กุลศรี	๒๖. นายสัญญาชัย วงษ์สุนทร
๒๗. นายสาคร เกี้ยวข้อง	๒๘. นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์
๒๙. นายเหวง โตจิราการ	๓๐. นายอรรถพร พลบุตร
๓๑. นางอัญชลี เทพบุตร	

(๑๑)

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมา
เพื่อให้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

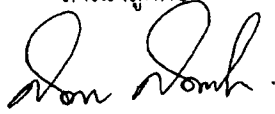
(ลงชื่อ)

สุรวิทย์ คนสมบูรณ์

(นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำเนาถูกต้อง

(นายสามารถ คัมภีรานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

สำนักกรรมการ ๒

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๐๔-๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๑๗

ไพรัช/ร่าง

ธัญญ์วรัตน์/พิมพ์

ยุทธนา/ตรวจ

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ ว่าที่เรอตรี ยุทธนา สำเภเงิน และนางสาววิลาวรรณ รำริน

ครั้งที่ ๒ นายไพรัช สุทธิเจริญ และนายคบุพล นันตาแสง

ครั้งที่ ๓ นายเผ่าพันธ์ นวลสง และนายวิชิต ปัจจยโคตา

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งรอการพิจารณารับหลักการในวาระที่หนึ่งของสภาผู้แทนราษฎรชุดที่แล้ว (ชุดที่ ๒๓) จนมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ต่อมารัฐสภาได้มีมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามที่คณะรัฐมนตรีร้องขอ ตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้คณะกรรมการคณะเดียวกันกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. .... เป็นผู้พิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายพีรพันธุ์ พาลุสุข	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายวิทยา แก้วภราดัย	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายประชา ประสพดี	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายบุญดำรง ประเสริฐโสภาก	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) นายพ่ายัพ ปันเกตุ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
(๗) นายอรรถพร พลบุตร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
(๘) นายวัฒนา แซ่ไพเราะ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๙) นายสงกรานต์ จิตสุทธิภากร	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๑๐) นายสทรรฐ กุลศรี	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
(๑๑) นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๒) นายโกศล ปัทมะ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๓) นายสมชัย วัฒนการุณ	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
(๑๔) นายประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
(๑๕) นางอัญชลี เทพบุตร	เป็นกรรมการที่ปรึกษา

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นายไพรัช สุทธิเจริญ นิตกรปฏิบัติกร กลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

สำนักงานศาลปกครอง

(๑) นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม	รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง
(๒) ว่าที่ร้อยตรี พิรัช คงยิ่ง	ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ
(๓) นายต๋นชัย ไชยราช	ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลบริหารยุทธศาสตร์
(๔) นายกฤติพงษ์ ชนาชน	พนักงานคดีปกครองชำนาญการ
(๕) นายภาณุวัตร ทองชาติ	พนักงานคดีปกครองชำนาญการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) นางกรรรา บุญศิริ	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
(๒) นางจุฑารัตน์ แก้วกัญญา	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(๑) นายชนะชาติ พลพงศ์	นักทรัพยากรบุคคลเชี่ยวชาญ
(๒) นายชัยวุฒิ อธิสุข	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

(๑) นางสาววิลาวัลย์ ตาน้อย	รักษาการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาระบบราชการ
(๒) นางสาวอ้อย โชติธีรชัย	นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการ

สำนักงานประมาณ

(๑) นางอนงรัตน์ สัมไทย	รักษาการที่ปรึกษาสำนักงานประมาณ
(๒) นางสาวพรทิพย์ กุลไพจิตร	นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ

๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ไม่มีผู้เสนอคำแปรญัตติ

๕. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

๖. ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ

คณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอแล้ว เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยตัดจังหวัดลพบุรีออกจากเขตอำนาจศาลปกครองนครสวรรค์ โดยมีเขตอำนาจตามมาตรา ๙๔ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และในระหว่างยังมีได้เปิดทำการศาลปกครองลพบุรี สมควรพิจารณาจังหวัดในเขตอำนาจให้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองนครสวรรค์ด้วย กับเพิ่มจังหวัดชัยนาทให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองนครสวรรค์ เพื่อให้เกิดความเหมาะสม อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการการวิสามัญมีข้อห่วงใยเกี่ยวกับการเปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ กับเห็นควรแก้ไขเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ดังนี้

(๑) สมควรแก้ไขบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... เฉพาะในส่วนของเหตุผล โดยคณะกรรมการการวิสามัญเห็นว่า ในเหตุผลนั้นควรให้ความสำคัญกับประชาชนเป็นอันดับแรก เนื่องจากเจตนารมณ์ในการจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางปกครองได้โดยง่าย ตลอดจนได้รับการเยียวยาอย่างรวดเร็วและทั่วถึง เห็นควรแก้ไขในส่วนของเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

“เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ ให้มีเขตตลอดท้องที่ จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี เพื่อประโยชน์แก่ประชาชน หน่วยงานทางปกครอง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนในท้องที่จังหวัดดังกล่าว และโดยที่ มาตรา ๑๙๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า การจัดตั้งและการกำหนดเขตอำนาจของศาลปกครองในภูมิภาค ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

(๒) เมื่อร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... มีผลใช้บังคับแล้ว สำนักงานศาลปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งด้านงบประมาณและด้านอัตรากำลัง จะต้องเร่งรัดให้ศาลปกครองนครสวรรค์เปิดทำการโดยเร็วอย่างช้าไม่เกิน ๓ ปีนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับตามคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง เพื่อให้ประชาชนในท้องที่จังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองนครสวรรค์ได้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมโดยเร็วสมดังเจตนารมณ์ของการจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์

คณะกรรมการการวิสามัญจึงขอเสนอข้อสังเกตทั้ง ๒ ข้อดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้ความเห็นชอบและเสนอไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาตามข้อสังเกตข้างต้นต่อไป

๗. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม และข้อสังเกตของคณะกรรมการ
วิสามัญ มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายวัฒนา ช่างไพเราะ)
เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์
พ.ศ. ....

หลักการ

จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคชั้นในจังหวัดนครสวรรค์

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคชั้นในจังหวัดนครสวรรค์ ให้มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี เพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนในท้องที่จังหวัดดังกล่าว และโดยที่มาตรา ๑๙๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า การจัดตั้งและการกำหนดเขตอำนาจของศาลปกครองในภูมิภาค ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคชั้นในจังหวัดนครสวรรค์

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคชั้นในจังหวัดนครสวรรค์ เรียกว่า “ศาลปกครองนครสวรรค์” และจะเปิดทำการเมื่อใด ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔ ให้ศาลปกครองนครสวรรค์มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี

ในระหว่างที่ยังไม่ได้เปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองนครสวรรค์ในท้องที่จังหวัดชัยนาท จังหวัดสพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี และให้ศาลปกครองพิษณุโลกมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองนครสวรรค์ในท้องที่จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดเพชรบูรณ์ด้วย

บรรดาคดีของเขตท้องที่จังหวัดที่ระบุในวรรคหนึ่ง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองพิษณุโลกในวันเปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ตามมาตรา ๓ ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองพิษณุโลก แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

ร่าง
พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน (๑๙)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	
เลขรับ.....	698
วันที่.....	30 ส.ค. 2555
เวลา.....	17.21 น.

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๓๕๗

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. ....
และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่
๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. ....
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....
ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป	
รับที่.....	๓๕ / ๒๕๕๕ วันที่ ๓๑ ม.ค. ๕๕
เวลา.....	๑๗.๒๕ น. ส่ง ๓๑ ม.ค.
สำนักการประชุม	

กลุ่มงานนิติ
รับที่..... ๑ (ม) / ๒๕๕๕
วันที่..... ๓๐ ม.ค. / ๒๕๕๕
เวลา..... ๑๗.๕๐ น.

สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๖

สารบบ

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ได้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่แล้ว (ชุดที่ ๒๓) และรอการพิจารณารับหลักการในวาระที่หนึ่งของสภาผู้แทนราษฎร จนมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ต่อมาคณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันได้ร้องขอให้รัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป ตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ได้มีมติเห็นชอบแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎร จึงได้อนุญาตให้บรรจุร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้าระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๕

Orinul A.

(นายวัชรินทร์ จอมพลาผล)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๒๑)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์
พ.ศ. ....

หลักการ

จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ ให้มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี เพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนในท้องที่จังหวัดดังกล่าว และโดยที่มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติประกอบกับมาตรา ๘ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า การจัดตั้งและการกำหนดเขตอำนาจของศาลปกครองในภูมิภาค ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๒๒)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์
พ.ศ. ....

หลักการ

จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคชั้นในจังหวัดนครสวรรค์

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคชั้นในจังหวัดนครสวรรค์ ให้มีเขตตลอดท้องที่ จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดอุทัยธานี เพื่อประโยชน์แก่ ประชาชน หน่วยงานทางปกครอง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชน ในท้องที่จังหวัดดังกล่าว และโดยที่ มาตรา ๑๙๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดย พระราชบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า การจัดตั้งและการกำหนดเขตอำนาจของศาลปกครองในภูมิภาค ให้กระทำโดย พระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ

สภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ในการแก้ไขเพิ่มเติม เหตุผลโดยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๕ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ของวุฒิสภา จึงขอส่งเหตุผลที่ได้แก้ไขมาเพื่อพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคชั้นในจังหวัดนครสวรรค์

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคชั้นในจังหวัดนครสวรรค์ เรียกว่า “ศาลปกครองนครสวรรค์”
และจะเปิดทำการเมื่อใด ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔ ให้ศาลปกครองนครสวรรค์มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์
จังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดอุทัยธานี

ในระหว่างที่ยังไม่ได้เปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๓
ให้ศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองนครสวรรค์ในท้องที่จังหวัดชัยนาท
และจังหวัดอุทัยธานี และให้ศาลปกครองพิษณุโลกมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองนครสวรรค์
ในท้องที่จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดเพชรบูรณ์ด้วย

บรรดาคดีของเขตท้องที่จังหวัดที่ระบุในวรรคหนึ่ง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลปกครองกลาง
หรือศาลปกครองพิษณุโลกในวันเปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ตามมาตรา ๓ ให้คงพิจารณาพิพากษา
ในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองพิษณุโลก แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางสุภาวดี ตันตระกุล)

นิติกรเชี่ยวชาญ

บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑
สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฎีกัด พ.ศ. ....
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้ง
ศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฎีกัด พ.ศ. ....
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
นครสวรรค์ พ.ศ. .... รวม ๓ ฉบับ ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้
จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

การจัดตั้งศาลปกครองฎีกัดขึ้นในจังหวัดฎีกัด ให้มีเขตตลอดท้องที่จังหวัด
กระบี่ จังหวัดพังงา จังหวัดฎีกัด และจังหวัดระนอง การจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรีขึ้นในจังหวัด
เพชรบุรี ให้มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดชุมพร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัด
ราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม และการจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์
ให้มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี นั้น
จะเป็นการอำนวยความสะดวกและอำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ
และประชาชนในท้องที่จังหวัดดังกล่าว และโดยที่มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ ประกอบกับ
มาตรา ๘ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒
บัญญัติว่า การจัดตั้งและการกำหนดเขตอำนาจของศาลปกครองในภูมิภาค ให้กระทำโดย
พระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฎีกัด พ.ศ. ....
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. .... และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
นครสวรรค์ พ.ศ. ....

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฎีกัด พ.ศ. ....

(๑) ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดฎีกัด เรียกว่า “ศาลปกครอง
ฎีกัด” และจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศในราชกิจจานุเบกษา
(ร่างมาตรา ๓)

(๒) ให้ศาลปกครองฎีกัดมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา
จังหวัดฎีกัด และจังหวัดระนอง โดยในระหว่างที่ยังไม่ได้เปิดทำการศาลปกครองฎีกัด ให้ศาลปกครอง
นครสวรรค์มีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองฎีกัดด้วย ทั้งนี้ บรรดาคดีของเขตท้องที่

จังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองฎีกัดซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลปกครองนครศรีธรรมราชในวันเปิดทำการศาลปกครองฎีกัด ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองนครศรีธรรมราช (ร่างมาตรา ๔)

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. ....

(๑) ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดเพชรบุรี เรียกว่า "ศาลปกครองเพชรบุรี" และจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๓)

(๒) ให้ศาลปกครองเพชรบุรีมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดชุมพร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม โดยในระหว่างที่ยังไม่ได้เปิดทำการศาลปกครองเพชรบุรี ให้ศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองเพชรบุรีในท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม และให้ศาลปกครองนครศรีธรรมราชมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองเพชรบุรีในท้องที่จังหวัดชุมพรด้วย ทั้งนี้ บรรดาคดีของเขตท้องที่จังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองเพชรบุรี ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองนครศรีธรรมราชในวันเปิดทำการศาลปกครองเพชรบุรี ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองกลาง หรือศาลปกครองนครศรีธรรมราช แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ....

(๑) ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ เรียกว่า "ศาลปกครองนครสวรรค์" และจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๓)

(๒) ให้ศาลปกครองนครสวรรค์มีเขตตลอดท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุทัยธานี โดยในระหว่างที่ยังไม่ได้เปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ ให้ศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองนครสวรรค์ในท้องที่จังหวัดลพบุรีและจังหวัดอุทัยธานี และให้ศาลปกครองพิษณุโลกมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลปกครองนครสวรรค์ในท้องที่จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดเพชรบูรณ์ด้วย ทั้งนี้ บรรดาคดีของเขตท้องที่จังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองนครสวรรค์ ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองพิษณุโลกในวันเปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองพิษณุโลก แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๔)